

Szerkesztőség. Híradóhivatal
és nyomda: Bnl. Reg. Ferdinánd (Iózsef főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgönyvcm: Közlöny. Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdoni kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Kihirdetésre havonta 50 Lej. Több. -: Ezves szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. -:

XLVII. évfolyam, 290. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Szerda, 1932. december 14

Kivetők és beszédők

Ha igaz, rövidesen száznegyvennégy pénzügyigazgatója lesz az országnak. Eddig se panaszkodhattunk túlságosan, hiszen hetvenkét szorgalmas és körültekintő adminisztrátor törte magát éjjel és nappal, hogy lelkiismeretesen beszédje évvégéig az év elején kivetett adókat, de hát hiába, a pénzügyminiszter az az egyetlen munkaadója az országnak, aki felépíti az üzemet és ha nagyon megharagszik, gondolt egyet és megkétszerezi a pénzügyigazgatók számát.

A legriasztóbb jelentések egyike ez, amelyet valaha is eddig számunkra a bucaresti telefondrót hozhatott. Mert hiszen nemcsak arról van szó, hogy minden egyes pénzügyigazgatóság élére két teljesen egyenrangú pénzügyigazgató kerül, hanem arról is szó van, hogy végzetes precizitással osszák fel egymás között a „megdolgozásra” váró „anyagot”, az adófizető polgárságot. Ahogy a pénzügyminiszteriumban szépen kigondolták: az egyik pénzügyigazgatónak csupán annyi lesz a kötelessége, hogy szeméit az adóalanyokon tartsa, hogy minél alaposabban megállapíthassa jövedelmüket, életstandardjukat és kivethesse rájuk az adót. A másik pénzügyigazgatónak viszont egyetlen egy fő-kötelessége az lesz, hogy tökéletesítse, harmonikusan kiegészítse kollegája munkáját és — beszédje azt az adóösszeget, amit kartársra kivetett. Nehogy pedig egy pillanatig is ellankadhasson ebben a munkájában, ugyancsak az új intézkedések tervezőinek agyában született meg az a torz gondolat, hogy az adóbehajtó pénzügyigazgatót anyagilag is felelőssé tegyék a kivetett adóösszeg behajtásának százszázalékos sikeréért!

Nem irigyeljük az adóbehajtó új pénzügyigazgatók helyzetét, de mi sem panaszkodhatunk. Az új törvénytervezet alkotói, amidőn iparunkat, kereskedelmünket, szabadfoglalkozási, hivatalnoki, tisztviselői kereseti pályáinkat szabad vadászterületre készülnék nyilvánítani ambiciózus adóvégrehajtási főnökök számára, ugyanakkor vadásaikból is üzött vadat csinálnak, akit a teljes anyagi romlás veszélye fenyeget, — ha be nem hajtja a hátralékmaradó egy-tíz milliónyi adót. Arad város és a megye lakossága folyó év novemberéig kivetett állami adójának 63 százalékát fizette be. Azaz, hogy: ennyit sikerült behajtani. Mi lesz, ha a jövő évben, az új behajtási éra alatt ez az eset megismétlődik? Ha kivetik majd az 1933. évi adókat, sebai! Mi tönkre, negyünk, de majd megfizeti az adót — a pénzügyigazgató!

Az adóbehajtási rendszerből így virágnak ki a pénzügyi szadizmus tulhajtásai — ha a törvényhozás két háza még idején közbe nem lép és vétőt nem kiált a terv megvalósítása elé. Utóvégre is nem lehet az adózó polgárság sorsát, anyagi egzisztenciáját két ember hivatali versenyének tárgyává tenni egy-egy pénzügyigazgatósági körzet területén. Ha az új pénzügyigazgatók valamelyike érdemeket akar szerezni hivatali felettesei előtt: abba az adófizető egzisztenciák ezrei nem pusztulhatnak bele, csak azért, hogy végül is az államháztartás gazdagabb legyen egy fiaszóval végződő kísérlettel. Száznegyvennégy új pénzügyigazgató? Kétszáznyolcvannyolc sem segíthet azon, hogy egyre rosszabbul megy mindenki sora és ha egy regiment adóbehajtási főnököt is állítanak a mai gazdasági élet kifacsart citromhéja elé, hogy abból a bőség új forrásait préseljék ki. — ebbe a feladatba végül is a pénzügyigazgatók regimentje fárad bele előbb. Nem új pénzügyigazgatókra, hanem új adófizetőkre van

A romániai német pártok elnöke az ígérek betartását követeli

„Allítsák vissza a népkisebbségi minisztériumot, ismerjék el a kisebbségek jogait, adjanak állami támogatást iskoláinknak,” mondta Roth Ottó. — Napirenden a békeszerződés 14. pontja. — Súlyos sérelem érte a pénzügyminisztert

A Kamara mai ülésén Jiamandi liberális szólt fel elsőnek a jegyzőkönyvhöz. Kijelentti, hogy a tegnapi ülésen kifogásolta, hogy csak husz képviselő jelenlétében tárgyalnak. Madgearu pénzügyminiszter azt a megjegyzést tette rá: — Legyen illetelmes — mire azt válaszolta, hogy: — Politikai szélhámós! — A pénzügyminiszter erre tehetetlenséggel vádolta meg a liberálisokat. Jiamandi megállapítja, hogy megjegyzéséért érdemtelenül rendreutasították, kijelentti, hogy nem akart senkit sem megsérteni.

Utána Hans Otto Roth, a német párt elnöke olvassa fel pártja deklarációját a felirati kérdésben. Kijelentti, hogy a németek az au-

Pop C. István erélyesen leintette a rendbontókat

Serdici lupista szólt fel ezután. Szerinte a kisebbségi kérdés égetővé vált. A külföld nem is tudja, milyen türelmes Románia a kisebbségi kérdés terén. Irga hibát követett el, amikor felállította a kisebbségi minisztériumot, azonban Maniu bátor gesztussal megszüntette. Tiltakozik azon gondolat ellen, amely a minisztérium újbóli felállítását célozza. Kijelentti, hogy 1919-ben egy amerikai zsidókból álló küldöttség érkezett Versaillesbe és ez a küldöttség Wilson támogatásával kioroszakolta a békeszerződés 14-ik pontját, amely a kisebbségvédelemmel foglalkozik és amely sérti az állam szuverénitását. A Népszövetség tanácsülésének egyik vitáján megállapították, hogy a kisebbségek ütközéspontot képeznek az államokban és ezért be kell olvadniuk a többségi nemzetbe. Ezt az álláspontot Chamberlain és Briand is helyeselték. A kisebbségi minisztérium arcucsapást jelentett a román államra.

Hans Otto Roth: Ártott valakinek?

Serdici: Privilegiumot jelentett.

Kreuter (németpárti): Privilegiumot arra, hogy emigrálhassanak a kisebbségek. Az is privilegium, hogy önök itt ülnek.

Pop C. István: A kisebbségi probléma rendkívül kényes kérdés, amit itt nem lehet kiabálással elintézni.

Lepadatu kormánypárti: Serdici urnak ez az álláspontja?

Serdici: Ez minden jó román álláspontja.

Mirescu szociáldemokrata: Azt hiszem, álláspontja ellentétben áll pártja elnökével.

Lupu védi a zsidókat

Lupu: Ami a Népszövetséget illeti, nem osztom mindenben Serdici véleményét. A választási törvény az oka annak, hogy a kisebbségek centrifugális irányban haladnak. Az okozta azt is, hogy a kisebbségek országos pártként szerepelhetnek itt a parlamentben.

Cuza: Hát a zsidókkal hogy állunk?

Lupu: A zsidó nem kisebbség. Palesztina négyezer éve megszünt. Itt csak zsidó vallásu

szüksége ennek az országnak, amelynek termelőtömegeit, fizetőképes társadalmi osztályait máris végleg legyengítették az erőszakolt adópolitika prései. Új adófizetőket a régiek he-

gusztusi vitában leszögezték álláspontjukat és azóta semmi okuk sem volt arra, hogy ezt visszavonják. Kérdést intéz a kormányhoz: mi van a genfi támogatással, a külföldi adósságok elengedésével, a költségvetési revízióval. Tiltakozik az ellen, hogy a kisebbségek minisztériumát megszüntették. Ha ez a minisztérium nem is tehetett sokat, mégis egy lépéssel előrevitte a kisebbségi jogok elismerését. Követeli: állítsák vissza ezt a minisztériumot. Megállapítja, hogy a kisebbségi iskolák nem kapják meg a szükséges állami támogatást, pedig 1918-ban, az egyesülés proklamálásakor beígérték ezt. Felsorakoztatja az egyházi sérelmeket, majd végül kijelentti, hogy pártja nem szavazza meg a felirati javaslatot.

román állampolgárok élnek. Különben is Önök a zsidóknak köszönhetik létüket, mert ha nem volnának, nem lehetnének cuzisták sem.

Landau: Tévedés. A zsidó párt csak 1931-ben alakult meg, a cuzistáknak azonban már 1926-ban parlamenti képviselőjük volt.

Serdici ezután folytatja beszédét és kijelentti, hogy sajnálja, hogy Maniu bizottságot küldött ki a kisebbségi törvény előkészítésére. A kisebbségeknek be kell olvadniuk a többségbe. Kijelentti, hogy a háború előtt Clujon hetven magyar lap volt, ma háromszáz van. (?)

Lupu: Gusti miniszter ur, mit szól ehhez?

A kijelentésre nagy derűtség a magyar képviselők padsoraiban.

Alaptalan vádak a szász iskolák ellen

Serdici elpanaszolja, hogy a románok is kisebbségi lapokat olvasnak, mire Lupu kijelentti:

— Természetes. A kisebbségi lapok munkatársai rögtön letelefonálják, ami itt történik és az erdélyi románok másnap olvashatják. Viszont a bucaresti-i lapokban csak két nap múlva kaphatják meg ugyanezt.

Serdici folytatja a kisebbségeket támadó beszédét. Szerinte a kisebbségi politika nem becstelen, hanem defektuozis. A felekezeti iskolákban csak gyűlölködésre tanítják őket. Erzsébetvárosban arra tanítják a szász gyermekeket, hogy csak szász kereskedőktől szabad vásárolni.

Hans Otto Roth: Nem kérünk Öntől lelkét a hazafiságból.

Pop C. István elnök: Azt hiszik, jó szolgálatot tesznek azzal az országnak, ha itt a kisebbségi kérdést tárgyalják?

Serdici ezután kijelentti, hogy az országban négy és fél milliónyi kisebbség él, mire Lupu kijavítja:

— Csak három és fél millió. Mert egy

lyére pedig csak olyan intézkedések eredményezhetnek, amelyek a kereseti lehetőségeknek teremtenek az új adó-hajtóvadászatok helyett új feltételeket.

BÉCS-BEN HOTEL ASTORIA

Käntnerstrasse 32. Egyágyas szoba 10.- S.-től 14.- S.-ig.

millió a zsidók száma, akik nem számítanak kisebbségnek.

Serdici: Rá kell vezetni a kisebbségi népeket arra, hogy vezetőik feudális szellemben vezetik ügyeiket. Egyesülnök kell ezért a többséggel.

Kreuter közbeszól és kijelenti, hogy Bessarabiában a bolsevizmus zsákmánya a német kisebbség, mert megfosztják a tanulási lehetőségektől. Kijelenti, hogy a Népszövetség statutumának tizedik pontja kimondja, hogy a kisebbségeknek joguk van az állam terhére saját nyelvű iskolákat tartani. Az állami szubvenció azonban rendkívül kevés és azt sem kapják meg.

Madgearu pénzügyminiszter ezután betereszti törvényjavaslatait, még pedig a költségvetési év elhalasztására, az adóbejárat, kivetés és ellenőrzés reorganizálásáról szóló tervezeteket. Kéri, szavazzák meg sürgősen a benyújtott javaslatokat, mert az államnak gondoskodnia kell új jövedelmekről. **Porcariu** a bélyegtörvényről mondja el hozzászólását.

A munkanélküli magánalkalmazottak gyűlése

Súlyos bírálat a város segélyakciójáról

Az aradi Magánalkalmazottak Egyesületének munkanélküli-bizottsága kedden délután 3 óra fontos értekezletre hívta össze az egyesületbe tömörült munkanélküli magánalkalmazottakat. Az ülés az egyesület Szabadság-téri helyiségében zajlott le. Az ülést **Magurean Sándor** nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd pedig a súlyos munkanélküliség kérdéseire tért át. Elmondotta, hogy Aradvárosa, éppen úgy, mint a többi erdélyi városok, leiratot kapott a munkaügyi minisztériumtól, amelyben a minisztérium kötelezi a várost, hogy munkanélkülijeiről kellőképpen gondoskodjon. Aradon ez még nem történt meg. Hangsúlyozta, hogy az aradi munkanélküli magánalkalmazottak csak abban az esetben tudják jogaikat kivívni, ha összefognak és az összes magánalkalmazottak egyetlen egyesületbe tömörülve küzdenek a munkanélküliség ellen. Végül javasolja, intézzen az egyesület átiratot a városhoz, hogy Aradváros vezetősége a munkanélküliek javára indítson természetbeni gyűjtést a lakosság körében. Ezután a titkári jelentés ismertetésére került sor, amelyet **Andor Alfréd** olvasott fel. A jelentés felsorolja annak a memorandumnak pontjait, amelyet az egyesület intézett Aradváros vezetőségéhez. Ebben a memorandumban a munkanélküli magánalkalmazottak részére adó-, víz- és villanydíj-moratóriumot, ingyenes fát, gyógyszer és orvosi kezelést kérnek. Ezenkívül minden magánalkalmazott részére egy később megállapítandó pénzbeli segélyt stb.

Csillag István vezetőségi tag a mai munkanélküli helyzetről beszélt, majd pedig részletesen ismertette azt a memorandumot, amelyet legutóbb adott át az egyesület küldöttsége a városnak. **Landau Jenő** a munkanélküli-bizottság működése ellen emelt kifogást és javasolta, hogy egy tiztagu bizottság látogassa végig Arad kereskedőit és a munkanélküli magánalkalmazottak részére gyűjtsenek. **Braun Bertalan** helyesnek tartaná, ha egy bizottság keresné fel Aradváros vezetőségét és ismertetné a munkanélküli magánalkalmazottak helyzetét. **Andor Alfréd** azt javasolja, hogy az Aradon egyesületbe tömörült néhány száz magánalkalmazott zárt sorokban tüntető felvonulást rendezzen. Az értekezlet végül is elhatározta, hogy egy tiztagu bizottságot választ, amely szerdán délelőtt 11 órakor átadja a polgármesternek vagy helyettesének az egyesület újabb memorandumát.

Az értekezlet végül is többek hozzászólása után úgy döntött, hogy lépéseket tesz az irányban, hogy a magánalkalmazottak megbízottja is részt vegyen ezentúl a munkanélkülieket segélyező bizottságban.

Fizetésleszállítás az aradi autobuszüzemnél

Kisebb ügyeket tárgyalt az átmeneti bizottság

Aradváros Interimár-bizottsága kedden délután **Bottoc Elek** dr. elnök távolléte miatt **Albu Livius** elnökléte alatt tartotta meg rendes ülését, amelyen több kisebbségi jelentőségű közigazgatási ügyet tárgyaltak. **Sincsei Jenő** mérnök, az autobusz-üzem vezetője arra kért felhatalmazást, hogy az autobusz-üzemnél felgyűlt 2500 kg. kiselejtezett autógummit árverés útján értékesíthesse. Miután a bizottság erre a szükséges felhatalmazást megadta, **Sincsei** mérnök bemutatta a városvezetésnek azt a táblázatot, amelynek alapján 40—100 lejes fizetésredukciókat kíván 1933. év január hó 1-től kezdődőleg életbeléptetni az autobusz-üzemek valamennyi alkalmazottjánál. A bizottság megadta a felhatalmazást, hogy a redukciókat a fenti dátumtól kezdődőleg életbeléptethessék.

Ezután az **Uránia**-mozi igazgatóságának kérelmét terjesztette a városvezetés elé **Berzován János** pénzügyi tanácsos. Az **Uránia** igazgatósága azt kérte, hogy állapítsanak meg számára egy havi egységárat, amelyet a hirdetések és falragaszok havi díjának megváltása címén fizethetnek a város javára. Az **Uránia**-mozi igazgatósága ezen a címen havi 1500 lej fizetését ajánlotta fel a pénzügyi ügyosztálynak. **Berzován** tanácsos viszont jelentette, hogy maximum 2000 lejben javasolja az összeg nagyságának megállapítását, mivel a **Corso**-mozi igazgatósága is csupán 3000 lejt fizet havonta hasonló címen. Viszont — mondotta az előadó — a **Corso**-mozi terjedelme is nagyobb, üzletmenetele is eredményesebb. A városi Interimár-bizottság tagjai azonban ugyanolyan nagyságu összeg fizetésére kötelezik az **Uránia**-

Egy aradi uriaszony különös öngyilkossága

Addig koplalt, míg megszabadult az élettől

Arad, december 13. Megdöbbentő módon vetett véget életének egy szerencsétlen sorsú aradi uriaszony. Özvegy **K. K.-né**, aki valamikor jómódu volt, az utóbbi években a sorcsapások egész sorozatát szenvedte el. Teljesen visszavonulva, szűkös viszonyok között tengődött nagybeteg s többször hangoztatta, hogy véget fog vetni életének.

Hogy tetteivel ne keltsen feltűnést, az öngyilkosságnak egyik csendes, de legborzalmasabb nemét választotta: — koplalni kezdett. Mikor hozzátartozói észrevették, hogy rohamosan gyengül, könnyű és tápláló ételekkel látták el, azonban a csodálatos akaraterevével rendelkező uriaszony azokból semmit sem vett magához. Mikor állapota már válságosra fordult, beszállították az aradi kórházba, ahol azonban már nem tudták a teljesen leromlott szervezetű 58 éves nőt az életnek megmenteni.

Utolsó napjaiban megegyeszer felcsillant lelkeben az élet vágya, de akkor már hiába próbálták táplálni, elhatalmasodott súlyos belső baja és bár a kezelőorvosok mindent megtettek, hogy életét megmenthessék, nagy szenvedések között elhunyt. A tragikus életű uriaszonyt ma délután helyezték örök nyugalomra.

Néma gyerekeknek
anyja sem érti szavát,
megdől, mert szó nélkül is
olcsón vehet **KALAPOT**

Manea-nál

na-mozi igazgatóságát, mint a mekkorát a **Corso**-mozi igazgatósága fizet.

A városvezetés elhatározta, hogy kifizeti a Szárazér-társulatnak azt a 47.000 lejes tartozását, amelynek folyósíttatása érdekében a társulat vezetősége a közelmúlt napokban is komoly lépéseket tett. Elfogadták továbbá **Muresan János** városi főmérnök jelentését a polgármesteri **Bulck**-autó, a mentőautó és egy harmadik városi autó baleset-biztosítására vonatkozólag és végül elhatározták, hogy az aradi **Agromul**-biztosítótársaság ajánlatát terjesztik jóváhagyólag a **bucuresti-i** központi árlejtési bizottság elé.

Süketséget szimulál a lugosi vasúti katasztrófa vádlottja

Leleplezték a bűnös váltóórt.

Lugosról jelentik: A Lugos közelében lejátszódott borzalmas vasúti szerencsétlenség előidézőjét, **Neagu János** pályaovert, aki letartóztatásban van, ma ismét kihallgatták és újabb vallomásaiban meglepő módon azzal igyekezik elhárítani magáról a katasztrófa felelősségét, hogy süketséget szimulál és a jelzést, amely a sorompó leengedésére szolgált, emiatt nem hallotta. Ez az oka annak, hogy idejében nem engedte le a vasúti sorompót. Ezzel szemben súlyosan terhelő vallomás hangzott el **Neagu** ellen nagynénje részéről, aki elmondotta a vizsgálóbíró előtt, hogy amikor **Neagu** megkapta a jelzést, nem mozdult és nagynénje sürgetésére kedélyesen ezt mondotta: „Ráérek még, hogy a sorompót leengedjem!” A következő percben már meg is történt a szerencsétlenség. A vádlott süketségének ellentmond egyébként az a tény is, hogy **Neagu**, aki másfél év óta segédpályaovert szolgáltatást teljesít, néhány hónappal ezelőtt kérte pályaovert kinevezését, amelyhez orvosi bizonyítványt kellett csatolnia. A bizonyítvány szerint **Neagu**nak semmi baja sincs és a pályaovert állásra alkalmas.

A. SÁMSON

uri szabóságában

4188

Arad, v. Salacz-uca 1., a kolozsvári Sámson által szabva mérsékelt árak mellett készítenek a legutolsó diva szerinti ruhák. Szövet ujdonságokban nagy választék. Frakk és szmokingok modern szabása

Véget ért az aradi bridge-bajnoki verseny

Az első — ötven ponttal győzött

Arad nagyszámu bridgezői között vasárnap óta lázas izgalom uralkodott: bajnoki verseny folyt. A **Lloyd**-klub vezetősége, az élén **Tenner László** igazgatóval és dr. **Goldzieher Albert**tel készséggel bocsájtották a klub elegáns helyiségeit a versenyzők rendelkezésére. Izgalmas finis után ma éjszaka ért véget az aradi bajnoki bridgeverseny. A klubhelyiséget Arad legelőkelőbb közönsége zsufolásig megtöltötte és feszült érdeklődéssel figyelte a döntő küzdelem minden fázisát. A rendkívül szép játék körülbélül éjszaka egy óráig tartott, majd a zsűri a végeredmények kiszámításához fogott. Félkettőkor hirdették ki a bajnoki verseny eredményét, amely a következőképpen alakult ki:

Arad bajnoki teamja: báró **Andrényi**-dr. **Baross**, dr. **Kabdebo**-dr. **Köpl** együttes 50 ponttal.

Második helyezett: **Fényes**-**Mihalik**, **Hegy**-**Stein** team 46 ponttal.

Az egybegyűlt közönség meleg szerencskívánatokkal árasztotta el a verseny győztesét. Az eredmény, dacára a második helyre került csapat fegyelmezettségének és nívós küzdelmének — bridge-szakértők szerint — teljesen reális volt, a győztes team komoly, szép játékot produkált és rendkívül revolváltan icitált.

A francia parlament megtagadta az amerikai hadiadósságok kifizetését

Szenvedélyes vita a minisztertanács engedékeny javaslata körül — Okvetlenül revideálni fogják a háborus tartozásokat — Anglia békét akar

Párisból jelentik: A Kamara ugyanazt a külső képet mutatja a mai nagyjelentőségű ülés előtt, mint tegnap. A kormány tagjai és a képviselők teljes számban megjelentek, a karzatok zsufolásig tömve, a parlament épülete előtt erős rendőri készültség tartja fenn a rendet. A kormány délelőtt tartott minisztertanács ülésén kidolgozta az Amerikához intézendő jegyzék szövegének tervezetét. A kormány tagjai egyhangulag megállapodtak abban, hogy továbbra is meg kell óvni az Angliával való azonos eljárás közösségét s a jegyzék feljárnja Franciaország részéről is a december 15-én esedékes fizetés teljesítését, nagyobbára ugyanolyan fenntartások mellett, mint amilyenekkel Anglia él. A jegyzék négy pontban kifejti, hogy

1. A francia kormány tudomásul veszi Stimson külügyi államtitkár december 8-iki válaszát. — 2. Kéri a tárgyalások haladéktalan megindítását a hadiadósságok revíziója érdekében. — 3. Franciaország december 15-ikén kiegyenlíti a 192 milliárd, 261 millió, 432 dollárnyi törlesztési részletet, kéri azonban, hogy az összeg a második pont szerint létesítendő egyezmény számlájára vezetessék. — 4. Amíg a moratórium által a hadiadósságok kérdésében teremtett helyzet (az, tudniillik, hogy Németország fizetni nem köteles) fennáll, Franciaország nem lesz abban a tényleges jogi helyzetben, hogy a további törlesztéseket változatlanul folytassa.

A minisztertanács határozatot a délután folyamán a Kamara által kiküldött bizottság elé terjesztették.

A legújabb távirat így hangzik: Délután öt óráig nincs döntés. Az eddig ismeretessé vált bizottsági állásfoglalások a kormány álláspontjával ellentétesek s így nemcsak a törlesztéseknek, hanem a kormánynak sorsa is bizonytalanná vált. A pénzügyi bizottság 22 szavazattal 9 ellenében a minisztertanács javaslatot elutasította. A külügyi bizottság a fizetések teljesítésének elhalasztása mellett foglalt állást. A kormány sorsa most attól függ, hogy a szociálisták a szavazásnál milyen magatartást fognak elfoglalni. Ha tartózkodnak a szavazástól, akkor a Herriot-kormány megmenekült a bukástól. Ha a szociálisták résztvesznek a szavazásban, akkor a kormány megbukott.

A képviselőház ülésén, amely délután 3 órakor kezdődött, Marin (jobboldali) kezdte meg a vitát. A fizetés megtagadása mellett foglalt állást. Beszéde után szünet következett, hogy a kiküldött albizottság valamilyen kompromisszum kidolgozását kísérelhesse meg. Hogy ennek létrehozása sikerül-e, felette bizonytalan.

Az ülés további folyamán Franklin Bouillon azt javasolta, hogy a kamara foglaljon

egyhangulag állást a fizetés teljesítése ellen. Ejjel jelentik Párisból:

A minisztertanács elhatározta, hogy a francia kormány a decemberi adósság kifizetése kapcsán ragaszkodik fenntartásaihoz. A parlament a fizetést teljesen elutasította.

Anglia holnapután fizet

Londonból jelentik: A Washingtonból érkezett válasz nyomán most már végleg elhatározták, hogy Anglia holnapután kifizeti a háborus adósságok decemberi esedékességét. A fizetés után az angol kormány újabb jegyzéket intéz az Unióhoz.

Kik fizetik Aradon a legtöbb adót?

Pontos kimutatás a fixfizetésűek, földbirtokosok, a kereskedők, orvosok, ügyvédek, mérnökök, kisiparosokra kivetett és belizetett adókról. — Az 1932. év nagy feltűnést keltő eredményei —

Rendkívül érdekes számadást végzett kérsünkre az aradi pénzügyigazgatóság egyik ügyosztálya, amely összesítette az 1932. évben Aradon és Aradmegyében kivetett és befolyt adókat, foglalkozások szerint csoportosítva. Ez a kimutatás kétségkívül nagy meglepetéssel szolgál, mert eloszlatja azt a hiedelmet, — amely hosszú idő óta a köztudatban él — hogy a legtöbb adót a földbirtokosok, parasztagazdák és vállalkozók fizetik az országban. Ab Aradi Közlöny munkatársa által felvetett zsrnalisztikai ötlet megvalósítása váratlanul igen érdekes megállapításokra vezetett, mert kiderült, hogy

a fixfizetéses hivatalnokok, nyugdíjasok és más alkalmazottak fizetik a legtöbb adót, tehát nem a paraszt, hanem a szellemi és fizikai munkát végző városi lakosság a legértékesebb államfentartó elem.

Az előttiünk fekvő táblázat szerint az adófizetés következőképpen oszlik meg Aradon és a megyében 1932. november 30-i záradékkal:

FÖLDADÓBÓL ARADON 1.216.482 lej vetettek ki, amelyre befolyt 814.476 lej. — *Aradmegyében ugyanerre a foglalkozási ágra kivetettek 33.438.273 lejt, amelyre befolyt 17.330.465 lej.*

HÁZADÓBÓL Aradon 18.397.251 lej vetettek ki, amelyre 15.329.959 lej folyt be. — *Aradmegyében 5.046.277 lej, amelyre csak 2.907.238 lej folyt be.*

AZ ARADI NAGYIPÁROSOKRÁ ÉS KERESKEDŐKRE kivetettek 21.401.317 lejt, melyre 14.004.314 lej fizettek be, tehát csaknem 7 és félmillió lej nem lehetett behajtani. — *Aradmegye nagyiparosaira és kereskedőire 13.379.386 lejt vetettek ki, amelyre 8.388.298 lej folyt be.*

Az aradi szabadfoglalkozásuakra (orvosokra, ügyvédekre, mérnökökre és kisiparosokra) kivetettek 6.428.565 lejt, amelyre 3.463.596 lej sikerült behajtani, tehát a fele nem folyt be. — Ugyanezen foglalkozásuakra *Aradmegyében* kivetettek 4.894.381 lejt, amelyre 2.631.193 lej folyt be.

MUZSAY-nál

Arad, a színházzal szemben

bőr kabátok, télikabátok

legolcsóbban.

Minden darab saját készítmény.

Londonból jelentik: Az alsóház nagy érdeklődéssel várta Windston Churchill interpellációját, amelyben biztosítékot kért a kormánytól arra vonatkozólag, hogy nem fog hozzájárulni semmi olyan megállapodáshoz, amely Franciaországnak, vagy Olaszországnak kedvezőbb elbánást biztosítana az amerikai adósságok fizetése tekintetében, mint Angliának, nehogy a háborus kötelezettségek teljesítése kizárólag Angliát terhelje. Az interpellációra Chamberlain válaszolt a kormány nevében és közölte, hogy az angol kormány olyan megállapodás létrehozására törekszik, amely lehetővé teszi a lausannei egyezmény ratifikálását.

Ezeket kivül a mezőgazdákra a földjövedelem 8 százalékát, a háztulajdonosokra a házjövedelemnek szintén 8 percentjét, a kereskedőkre és nagyiparosokra jövedelmük 6 százalékát kell adicónális adó gyanánt fizetni, a szabadfoglalkozásuakra pedig a jövedelmük után 4 percent adicónális adót róttak ki.

Aradváros területén lévő azokra a fixfizetéses alkalmazottakra és nyugdíjasokra, akiknek évi fizetése nem haladja meg a 20.000 lejt, 21.083.260 lej globális adót vetettek ki, amelyre 15.691.413 lej folyt be. — *Aradmegyében 7.255.353 lej globális adót róttak ki, amelyre csak 4.461.846 lej fizettek be. Ezenkívül ugyanerre az osztályra Aradon és Aradmegyében még 24.300.000 lejt vetettek ki a 4%-os és 8%-os fixfizetéses adóból, amelyet a munkaadók és a hivatalok vontak le a fix járandóságokból, tehát azokat az államkincstár az utolsó baniig megkapta.*

A háztulajdonosokat terhelő 2 százalékos házbérilleték előirányzata Aradon 5.762.573 lej volt, amelyre 2.839.686 lej fizettek be.

A fenti adókivetések összesítése 138.303.018 lej, amelyre 87.862.478 lej folyt be, tehát ezeknek az adóknak pontosan 63 százaléka folyt be tizenegy hónap alatt.

Az Aradon kivetett adók összege 74.289.348 lej, amelyre november 30-ig 52.143.444 lej sikerült behajtani, tehát Aradon pontosan 70% folyt be.

Ezekből a megdönthetetlen adatokból a következők állapíthatók meg:

Aradon és a vármegyében a fix jövedelmű alkalmazottak

44.300.000 lejt fizettek tizenegy hónap alatt,

A folytonos állami támogatásban részesülő mezőgazdákra ugyanakkor összesen 37.400.000 lejt vetettek ki, amelyből csak

18.114.000 lejt hajtott be a kincstár.

Tehát az alkalmazottak is méltán igényelhetik a reájuk nehezedő súlyos terhek jelentékeny csökkentését.

BOLGÁR LAJOS.

Üzletem

átszervezése miatt

az összes díszműárakat
vitrin tárgyak, kristályok,
Moser, Alpaca és ezüst
árak beszerzési áron
alul kiárúsítom.

HAJEK ANTAL
utóda.

CORSO-MOZGO!

Minden év legnagyobb szenzációja

MA NAGY PREMIER!

BOLVÁRY GÉZA új filmje
Egy dal, egy csók, egy leány!

Slágerfilm-operett száz új remek dallal, ezer meglepetéssel. Zenéjét szerezte: Robert Stolz
Főszereplők: Eggerth Mária, Gustav Fröhlich, Halmay Tibor, Gretl Theimer
A tolongások elkerülése végett ajánlatos jegyről előre gondoskodni. — Telefon 565

Borotválkozás előtt

még pedig a bőr beszappanozása előtt (legajánlatosabb néhány perccel előtte) dörzsölje be bőrét jól a

NIVEA - CREME vagy NIVEA - OLAJ

nevelő bőrápolószerekkel. Ne vegyen tulsokot, nehogy a szappanhab képződését megnehezítse. A bőr rugalmas lesz, a szakáll megpuhul, könnyebb lesz a borotválkozás; Ön nem fog többet vörös, repedezett foltokat észlelni bőrén.

Nivea-Creme: Lei 16.- - 72.-, Nivea-Olaj: Lei 55.-, 85.-
Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov

Kinos botrány egy előkelő párisi leánynevelő intézetben

Madame Duperrier növendékeinek éjszakai kirándulásai

Párisból jelentik: Fantasztikus eset keltett példátlanul kinos szenzációt a francia fővárosban. A botrányos ügy középpontjában ezuttal Páris egyik legelőkelőbb leánynevelő-intézete, Madame Duperrier lyceuma áll, ahová különösen vidéki családok írtatták be leányaikat és a mely évtizedek óta a legkitünőbb hírnévnek örvendett.

A szigorú erkölcsű nevelőintézet Páris egyik legszebb negyedében, a Bois de Boulogne közelében levő sugárutak egyikén kis magán-palotában volt elhelyezve és a tanári testület tagjai valamennyien komoly pedagógusok voltak, akik szívükön viselték tanítványaik kifogástalan nevelésének ügyét. Az intézetnek mintegy harminc növendéke volt, valamennyien tizenhat-tizenéves esztendősről való leányok, akiknek ellátásáért és neveléséért borsos árakat fizettek a vagyonos szülők. Évek óta virágzott Madame Duperrier tanintézete és senki sem tudott arról, hogy a gondosan őrzött, előkelő leányiskola mellett, annak tőzsomszédságában időközben *titkos éjszakai mulatóhely nyílt meg*, amelyet csak alacsony kőfal választ el a leány-internátus kertjétől.

A legutóbbi időben titokzatos sugdolózás indult meg Páris ugynevezett „nagyvilági köreiben” és végül a rendőrségnek is feltűnt, hogy a különös mulatóhely hihetetlen forgalmat bonyolít le. Estéknél valóságos automobilkaravánok indultak meg a Bois de Boulogne felé és álltak sorfalat a Duperrier-intézet szomszéd háza körül. A rendőrprefektúra a legdiszkréttebb módon indította meg a nyomozást a rejtélyes ügy kivizsgálására és *hihetetlen feltevést tett*.

Megállapították, hogy a mulatóhelynek

ujabban ünnepezt vendégei vannak — Madame Duperrier leánylyceumának fiatal növendékei — akik éjnek idején a kőfalon átszökve, látogattak el a rossz hírű lebutjba. Ezalatt a mit sem sejtő Duperriernek is feltűnt, hogy növendékei közül néhányan esztelenül költsékesnek és állandóan nagy pénzösszegek fölött rendelkeznek. Kivallatta a leányokat, akik nem is tagadták, hogy a pénzt az éjszakai kirándulások alkalmával szerzik s hogy, *számszerint mintegy tizenötön, hónapok óta rendszeresen keresik fel a szomszéd házat*.

Az elképedt igazgatónő kétségbeesetten most a rendőrséghez fordult és ezzel a meg-

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház műsora. Szerda: Szünet. Csütörtök este fél 9-kor: Amikor a kislányból nagy lány lesz (operett, 9, 12, 15, 20, 25 és 35 lejes helyárral) C. bérlet. Péntek este fél 9 órakor: János vitéz (operett, 9, 12, 15, 20, 25 és 35 lejes helyárral) A. bérlet. Szombat délután 5 órakor: Iglói diákok (operett, rendkívül alacsony helyárral, ifjúsági és népies előadás). Szombat este 9 órakor bérletszünetben: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és 36 tagú jiddis operett társulatának első vendégjátéka: Mindent a gyermekért. Vasárnap délután 3 órakor: Fizessen nagysád! (operett, rendkívül alacsony helyárral). Vasárnap délután 6 órakor: Ludwig Satz világhírű zsidó színész társulatának második vendégjátéka: Der Lediggeher. Vasárnap este 9 órakor: a zsidó társulat utolsó fellépte: A rabló (Der Gazlen). Bérletszünet.

A legjobb erővel, 46 tagú zenekarral, 50 tagú kórossal, teljes balettkarral, saját díszletekkel jön a kolozsvári Román Opera Aradra

Ma megnyílt az operaház elővételi pénztára. — A Pillangó kisasszony, az Othello és a Trubadur van műsoron. — Óriási érdeklődés az előadások iránt

Ma nyílt meg a kolozsvári Román Opera aradi elővételi pénztára és már az első napon olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, ami döntő bizonyítéka annak, hogy a nagyközönség — nemzeti különbség nélkül — lelkesedéssel várja a kolozsvári Opera vendégelőadásait. A publikum szeretetébe fogadta ezt a művészegyüttest és minden alkalommal zsúfolt ház nézte végig a minden kritikán felül álló, kitünő és valóban fővárosi nivójú előadásokat. Ez alkalommal is zsúfolt házak és az eddigiekhez méltón pompás előadások lesznek, mert a kolozsvári Opera teljes művészi ensemble-jával, 50 tagú kórossal, 46 tagú zenekarral, komplett díszlet-, ruha- és kelléktárával, balettkarral jön Aradra.

A kolozsvári Román Opera december 19-én, hétfőn kezdi meg háromnapos aradi vendégjátékát és erre a három napra bombaműsort állított be: első este Puccini „Pillangó kisasszony”-a kerül színre. A főszerepeket: Aca de Barbu, S. Georgescu, C. Badescu, Jarotzky, Gavrilesco, Georgescu játsszák. Ilyen kitünő szereposztásban még nem játszották ezt az operát Aradon. Az előadás

érdekessége az, hogy Sigismund Anders Ackermann, az Operaház ujonnan szerződötett karnagya dirigál.

Kedden, december 20-án este Verdi monumentális zenedrámája, az Othello van műsoron. Desdemonát Tiron Sylvia, Othellót pedig Marius Nicolescu alakítja, de a többi szerepeket is a legjobb erők töltik be, így: Ana Ducu, H. Demetrescu, Simion is játszanak a gyönyörű Verdi-operában, a melyet Sigismund A. Ackermann dirigál és rendez. Balettmester: Morawsky.

Szerdán este bucsuelőadásként Verdi gyönyörű zenéjű és pompás kiállítású nagyoperája, a „Trubadour” van műsoron. Az előadás keretében nagy balett. A főszerepeket: Mimi Nestorescu, Georgescu, Ana Ducu, Badescu tenorista, Soaculski és Simion játsszák.

A belépőjegyek árai mérsékeltek, amennyiben a legdrágább jegy ára 100, míg a legolcsóbb 15 lej. Jegyek már elővetelben kaphatók a téli színház pénztáránál délelőtt 10—1, délután 4—6 óra között. Tanácsos a jegyről már előre gondoskodni.

gondolatlan lépéssel *lelthatatlan botrányt idézett elő*. Az eset híre ugyanis nemcsak Párisban, hanem egész Franciaországban mint futótűz terjedt el és a botrányra éhes társaságok mint valóságos rémünetek váltak a leányiskola éjszakai titokzatos kicsapongásait. A meggondolatlan leányok szüleiknek füléhez is eljutott a hír és a szülők magukból kikelve, a feljelentések egész özönét zudították Madame Duperrier ellen és még a francia világvárosban is szokatlan ügy végül a fiatalokúak bírósága elé került, amely *herítés címén emelt vádat a kétségbeesetten tiltakozó igazgatónő ellen*.

A tárgyalást a rendőri krónikákban példa nélkül álló érdeklődés mellett tartották meg a napokban és azon fantasztikus részletek derültek ki a rossz utra tévedt fiatal leányok titokzatos éjszakai kalandozásairól. A bűnösöket, a kik csak későn vették észre, hogy milyen fertőbe keveredtek, a bíróság a szülők gondjaira bízta, de hatósági rendelettel bezáratta nemcsak a leányiskolát, hanem a szomszédos mulatóhelyet is, amelyről kiderült, hogy engedély nélkül, *az egyik leány rokonának indítványára nyitotta meg üzemét Páris legelőkelőbb negyedében*. Madame Duperrier-t a bíróság felmentette, mer hiszen kétségkívül bebizonyítást nyert, hogy mit sem tudott növendékei éjszakai kiruccanásairól. De azért sulvosan megdorgálták, mert — erkölcsi és bírói fellegőszerint egyformán — tudnia kellett volna arról, mit csinálnak éjszakánként idején a gondjaira bízott fiatal leányok, akiknek — mint a prospektus mondotta — még álmára is vigyáznak a Bois de Boulogne immár levitézett intézetében.

* Két pompás, zónaárás előadás a színházban. Csütörtök este az idény legnagyobb sikerű operettje, az „Amikor a kislányból nagylány lesz” kerül színre, péntek este pedig a legszebb magyar dalmű, a „János vitéz” a műsordarab, ugyancsak 9, 12, 15, 20, 25, 35 lejes helyárral.

* Szombaton este kezd meg az aradi színházban Ludwig Satz, a világhírű zsidó színész és 36 tagú operett-együttese két napos vendégjátékát. Szendrey Mihály szinigazgatónak valóban nagy áldozatok árán sikerült az aradi közönség számára szombaton és vasárnap felejtethetetlen élményt biztosítani. Ludwig Satz világhírű amerikai színész és 36 tagú jiddis operett-társulatát kötötte le erdélyi turnéja során. Ludwig Satz, a hat év előtt itt járt vilnai színész legszebb estéit eleveníti fel ekkor a színházban, aki a vilnai társulat legértékesebb erőit csoportosította maga köré. Három előadást tartanak a két nap alatt. Első este a „Mindent a gyermekért” című darabot mutatja be, vasárnap délután 6 órakor a „Der Lediggeher” a műsordarab, vasárnap este pedig a „Der Gazlen”-ben (A rabló) bucsuzik a ragyogó együttes. Mind-egyik előadás bérletszünetes. Jegyek már válthatók.

* A Kölcsey-Egyesület barátai a Kulturpalotában, vasárnap délután az élő szó és a zene művészetével Vörösmarty Mihály költszetét fogják megszólaltatni. Az aradi színház háborúelőtti fénykorában szeretettel ünnepezték művésznő: H e p e s n é H a r m a t h Józsa áldozatát kiváló beszélőművészetével Vörösmarty zsenijének és elszavalja „A merengőhöz” és „Szép Ilonka” örökszép költeményeit. Ez utóbbi zongorakiséretét a Városi Zeneiskola kiváló növendéke, V a j d a Kátó fogja eljátszani. Vörösmarty költői nagyságát más oldalról fogja bemutatni a Gaáli László, Diósi Lajos, Bodnár József és Venczel Gusztáv színjátszó-együttes, mely Vörösmarty „Csongor és Tünde” mesejátékának második felvonásából az első jelenetet fogja színrehozni, azzal a zenekísérettel, amelyet Allaga Géza zongoraszerzeményéből Scherhag Ernő zenekara hangszerelt. Az ő lelkes vezetésével fogja a színjátszó-együttest a zenével kísérni a „Városi Zeneiskola Kamarazene Együttese”. Vonatkozása lesz Vörösmarty emlékezetével K a r a Győző kitünő történelmianárunk vasárnapi előadásának is, mely „Elfelejtett aradi írók” emlékét fogja idézni.

A gyerekek gázalarcviselését leleplezte egy angol lord

Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy a diplomaták genfi tanácskozásai csak arra szolgálnak, hogy a világszerte folyó titkos fegyverkezést leleplezzék. De kevesen vannak a világpolitikai színpad főszereplői között, akik nyíltan be merik ezt vallani.

Nagy feltűnést keltett a Lordok Házában — mint Londonból jelentik — lord Marly drámai erejű felszólalása, amelynek keretében a lord egy gyermekek számára készült gázalarcot lökött a főrendek asztalára ezekkel a szavakkal:

— Ilyen szerszámok alkalmazására tanítják az iskolásgyermeket bizonyos európai iskolákban. Ebből látható az angol nemzet, hogy az európai népek komolyan készülnek a jövő gázháborújára.

A lord ezután erőteljes szavakkal követelte a magánhadianyaggyarak teljes megszüntetését.

Éneklő: ALPÁR GITTA

(Foxtrott.)

Olyan vagy, kislány

Mint tiszta verőfény,
Mily égi érzemény
Egy magyar lánykát szeretni... Hej,
S keressük akárhol,
Olyan lány nincs sehol,
Aminőt Magyarhon szül,
Ró! Olyan vagy kislány,
Oly csókos, oly pajzán,
Mondd, kié leszel ma éjjel?
Te mézédés szűz, oly forró, mint a tűz,
Szépséged szívet tölt kéjjel.
Ugy, mint Te, nem csókol nő,
Véredben paprika íő
És a paprika úgy csip,
Megbolondíthat kicsit.
Nos, olyan vagy kislány, úgy nevétsz,
Ugy csókolsz, igen, kislány te érted ezt.

Éneklők: Alpár Gitta és Halmay Tibor. (Magyar népdal.)

Ott, ahol az erdő zöld...

Ott, hol az erdő zöld,
Szőlőt terem a föld,
Kalással ring a róna,
Hol a Duna folyik,
Hol a pusztá szőlít...
Vare a földön párja?
Hol a nap is szebben süt,
Sir, kacag a hegedű,
Szép nők vetik rád szemük sugarát,
Hol bölcsőmet hagyám, ott van az én hazám,
Az én szép... szép hazám.

Ujabb 72 pénzügyigazgatót neveznek ki

Minden igazgatóság élén két adminisztrátor fog működni
— Uj törvény a drákói adóbehajtások céljából —

Arad, december 13. Románia törvényhozásában csaknem példátlanul áll az a kísérlet, amelyről most kapott jelentést Bucurestiből az Aradi Közlöny szerkesztősége. A főváros pénzügyi köreit már napok óta foglalkoztatja az a törvénytervezet, amelyen most dolgoznak a pénzügy és igazságügyminiszteriumokban és amely méltán kelthet megdöbbenést az egész ország adóilletései között. Ha a javaslatból törvény lesz, akkor olyan nagyarányú adókievítésre számíthatunk, amelyhez hasonló talán sehol sincs. Az új törvényjavaslat nemcsak a súlyos adókievítést teszi kötelezővé, hanem azokat drákói szigorúsággal feltétlenül be is akarják hajtani, tekintet nélkül arra, hogy az ország lakossága elbirja-e viselni a szédületesen nagy terheket.

Az ország pénzügyi adminisztrációját át fogják szervezni az új törvény alapján. Egyik páratlanul feltűnő rendelkezése a tervezetnek az, hogy

Románia 72 pénzügyigazgatóságának élére ezután nem egy, hanem két pénzügyigazgatói állást kreálnak, az eddigi egy helyett. Mindkét pénzügyi adminisztrátor egyenlő rangban lesz és az egyiknek ugynevezett adókievítői megbízatása, a másiknak pedig adóbehajtási beosztása lesz.

A két elnevezés is igazolja, hogy az egyik pénzügyigazgató kétségtelenül felül akarja majd lícitálni kollégáját a szigorúságban. Az egyik az adókievítésnél, a másik pedig az adóbehajtásnál kíván érdemeket szerezni és ezen a téren sajnos bizonyára teljesen el fog tünni minden emberi méltányosság. Előállhat az a különös helyzet is, hogy a két pénzügyigazgató között a versengésből, a túlbuzgóságból kifo-

lyólag differenciák keletkeznek és akkor az adókievítéssel megbízott pénzügyigazgató olyan abnormalisan nagy összeget állít be adóilletés címén, amit a kollégája képtelen lesz behajtani. Ez nem csak hivatali szempontból jelent súlyos kellenetlenséget a behajtó adminisztrátornak, hanem pénzügyi szempontból is, mert

az új törvénybe bele akarják foglalni azt a képtelen intézkedést, hogy az adót behajtó

A Radnai-uti halálos autógázolás ügyében helyszíni szemlét rendelt el a temesvári tábla

Nyolcszáz ezer lej kártérítést kér a halálos szerencsétlenség áldozatának özvegye

Bírósági kiszállást tartottak az elmúlt napokban a Radnai (Radnai)-uton egy halálos végű gázolás ügyében, a temesvári tábla utasítására. A helyszíni szemle és szakértői vizsgálat egy kártérítési per kapcsán vált szükségessé, amelyet özv. Szilágyi Károlyné, egy aradi pénzbeszedő özvegye indított az Ablonczy és Busztin-cég ellen. Az érdekes eset előzményei a következők:

Még 1930. áprilisában történt, hogy Ocskai Mihály soffőr a Radnai-uton elgázolta Szilágyi Károlyt, aki meghalt. A soffőr az aradi Ablonczy és Busztin-cég tulajdonát képező új Ford-autót vezette. A haláleset után a halálos szerencsétlenség áldozatának özvegye dr. Timár Andor aradi ügyvéd útján szegényjogon keresetet nyújtott be az aradi törvényszékhez és 800 ezer lej kártérítés megítélését kérte. A törvényszék több megtartott tárgyaláson meg-

adminisztrátor anyagilag felelős a be nem folyó adóért.

Ha tehát a legelső évben 20—25 millió lejt nem bír behajtani a tönkrement adóalanyokon, akkor azonnal megterheli őt az állam azzal az összeggel és nemcsak rajta hajtják be ezt, hanem az örökössein is.

Ezideig csupán a visszaélés, vagy a hanyagság miatt elvesztett adók miatt tették anyagilag felelőssé a pénzügyigazgatósági tisztviselőket, most azonban az anyagilag elpusztult adózó terhét is azoknak vállaira szeretnék rakni. A két pénzügyigazgatói állás természetesen újabb nagy terheket jelent az államnak, habár a tervek szerint a helyettes adminisztrátori pozíciót megszüntetnék.

állapította elsősorban, hogy az özvegy a haláleset után ötezer lejt kéri és kapott a cégtől, anélkül, hogy akkor kártérítési igényről beszélt volna. Megállapította még, hogy Szilágyi a halálos szerencsétlenség idején a Radnai-uton veszteglő autók és kocsik mögül ugrott elő, olyan hirtelen, hogy a soffőrnak már nem állott módjában lefékezni a kocsit. Mindezek alapján a törvényszék elutasította a keresetet.

Az özvegy felebbezése folytán a temesvári tábla elé került az ügy, amely előtt az özvegyet dr. Timár aradi és dr. Coste Gyula volt temesmegyei prefektus, temesvári ügyvéd, a céget pedig dr. Lutai Cornél aradi és dr. Subire temesvári ügyvédek képviselték. A tábla elrendelte a helyszíni szemle megtartását, a halálos szerencsétlenség rekonstrukcióját, valamint a bizonyítás kiegészítését. A helyszíni szemle levezetésére Meculescu Miklós táblabíró, volt főügyész delegálta. A szemlét az elmúlt napokban tartották meg a Radnai-uton. Az özvegyet Faur Livius temesvári ipariügyi vezérfelügyelő, a céget Trimbitioni Traian ipariügyi inspektor képviselte, míg a bíróság maga részéről hivatalosan Mateescu István aradi villanygyári vezérigazgatót delegálta. Főképpen egyetlen kérdést akart a bíróság tisztázni. Megállítható volt-e egy négyfékes, új Ford-autó négy és fél méteres távolságon, ha a soffőr elővigyázatosan hajt. A szakértők tüzetes helyszíni szemlét tartottak, majd közölték a bíróság kiküldöttjével, hogy véleményüket írásban nyújtják be a táblához.

Anarchisták és szociálisták forradalma

Megostromoltak egy városházát. ---
Bombayban is véres zavargások vannak

Spanyolországban

Madridból jelentik: Spanyolországból véres zavargásokat jelentenek. Toledóban a sztrájkolók összeütköztek a rendőrséggel. Hárman meghaltak, 20 ember megsebesült. Castelarban a tüntetők megostromolták a városházát, mire a rendőrség belelépett a tömegbe. Három halott és egy súlyos sebesült maradt a helyszínen.

Madridban a zavargók fényes nappal betörték több üzlet kirakatát. Ujabb hírek szerint Castelarban összeütközés történt a szociálisták és az anarchisták között.

A szocialista Népház titkárát megölték és rengeteg embert megsebesítettek, közöttük a polgármestert. Tolceraban a városházát rohanták meg a tüntetők és véresre verték a polgármestert. A rendőrség sortűzet adott,

amelynek egy halottja és 33 sebesültje van. Oviedo bányavidékén összeütközések voltak a kommunisták és szociálisták között. Hasonló összeütközéseket jelentenek Gionból és Jaen tartományból, ahol a rendőrséggel való összeütközés következtében két ember meghalt és sokan megsebesültek.

Bombayból jelentik: Véres események játszódtak le az Alvary tartományban, ahol a parasztok megtagadták az adófizetést s midőn a végrehajtók megjelentek, erőszakos módon lépnek fel velük szemben. Zaisula faluban a tömeg kaszákkal, kapákkal felszerelve, támadt rá a végrehajtókra, akik közül négyet a szó szoros értelmében felkoncolt. A rendőrség kivonult a véres zavargás színhelyére és sortűzet adott le a tömegre.

Szép karácsonyi ényképek

Nagy Géza

mütermében készülnek

Arad, B. Reg. Maria 8. Megyeházzal szemben. 4202

H I R E K

Bálnavadászati tilalom Svájcban

Hiába, ugylátszik még sincsen olyan nagy baj. Beszélhetnek elszánt pesszimisták munkanélküliségről, háborus veszélyről, hadiadósság-problémákról, genfi sortűzről és egyéb sötét dolgokról, a világ mégsem veszett el, mert az embereken mégis megmaradt egy kevés humor. Amíg Svájc parlamentjében — a bálnavadászatról vitáznak, addig ugylátszik nem kell félni a pesszimista emberek jóslataitól.

A bálnavadászati vitát a Népszövetség provokálta. A világ nagy parlamentjének hatalmas szellemű vezérei ugyanis elhatározták, hogy ha már az embereket nem tudják megmenteni a leöldökléstől, legalább más téren bizonyítsák be a nagyszerű intézmény humánus szellemét. És nemzetközi egyezményt ütöttek össze, amelyben arra kötelezik az emberiséget, hogy csak bizonyos szabályok betartásával vadászhat bálnára és csak bizonyos koru bálnát ejthet el. Megvalósította az embervédelem helyett — a bálnavédelmet. Az egyes országok diplomatái pedig megkönnyebbülten lélegzettek fel, megvalósították a leszerelést — a bálnavadászati terén. Ehhez legalább nyugodtan hozzájárulhattak a fenkölt szellemű népszövetségi delegátusok, anélkül, hogy otthon elővették őket bizonyos könnyelmű békenyilatkozatokért. Huszonhat állam, élén az albán királlyal fogadta el a bálnavadászati egyezményt. A huszonhat közül talán egyikben sem látták ez életben bálnát, de éppen ezért volt könnyű elfogadni.

És bekerült az egyezmény a svájci parlamentbe is, ahol egy ellenzéki politikus, — írjuk ki a nevéit és bélyegezzük meg a békére vágyó emberiség előtt, — Züst képviselő, nagy beszédben jelentette ki, hogy a parlamentnek egyéb dolga is van, mint bálnavadászati egyezményekkel foglalkozni. Azt állította a remittens ember, hogy hajlandók tudomásul venni, hogy bálnát csak akkor szabad vadászni, ha előzőleg pontosan felmérték, hogy fejtől a farkáig milyen hosszú és ha meggyőződtek arról, hogy a szóbanforgó bálna nem néz anyai örömeik elébe, mindezt hajlandó tudomásul venni, de a javaslatot tüntetésképpen nem szavazza meg. Merj a Népszövetségnek egyéb feladata lenne.

Szerencsére a parlament józanabb elemei belátták a népszövetségi javaslat nagy horderejét és megszávták az egyezményt. Hatalmas lépéssel vitték előbbre az emberiséget — a világbéke útján. Először a bálnák, azután a fókák, a cetihalak és végül — ha idő marad — talán megszávták — az embervadászati tilalmat is...

— **IDŐPROGNÓZIS:** Lényeges változás az időben nem várható. Nyugat felől enyhülés valószínű.

5. negyed 8 és negyed 10 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: RABLÓVILÁG CSIKÁGÓBAN. Izgalmas, németül beszélő gangsterdráma. Főszerepekben: **OLGA TSCHECHOWA** és **HANS REHMANN.**

SELECT MOZGÓ: Premier. REPÜL A LASZ-SZÓ! Exotikus filmdráma. Főszereplők: **RICHARD BARTHELMESS, MARION NIXON, MARY ASTOR.** — Délután 3 órákor 23 és 13 lejes helyárak: **FRANKENSTEIN.**

— **VASUTI KATASZTRÓFA SVÁJCBAN.** Bernből jelentik: A bern-luzerni személyvonat összeütközött a luzerni gyorsal. A szerencsétlenségnek hat halottja és 12 súlyos sebesültje van. Az összeütközés a guetschi alagutnál történt. A karambol maradványainak eltakarítása előreláthatólag hosszabb időt fog igénybevenni, mert a mentési és eltakarítási munkálatok az alagut mélyén sokkal nehezebben végezhetőek, mint a szabadban.

— Nyomozzák özvegy Blochné támadóját. Az Aradi Közlöny részletesen beszámolt arról a vakmerő rablótámadásról, amely özvegy Bloch Henriké házában történt. A nyomozás azóta állandóan folyik és a mai napon az elfogott gyanúsítottakat szembesítették a megtámadott özvegyvel, aki azonban egyikben sem ismerte fel támadóját. Valószínű, hogy holnap érdekes eredményre lesz az eddigi nyomozásnak.

— **Megégett aradi gyermek.** Ma este súlyos szerencsétlenség történt a Calea Bihorului-ut 8-as számú házában. A ház egyik lakásában játszadozott a négy éves Craznic Vilmos, aki egy óvatlan pillanatban a kályha közelébe került. Az ajtó hirtelen kinyílt és a tüzből szikrák pattogtak kifelé. A gyermek ruhája tüzet fogott és percek alatt hatalmas lángokkal égett. A szobában tartózkodók azonnal értesítették a mentőket, közben azonban igyekeztek eloltani a gyermek lángoló ruháját. Amikor a mentők megérkeztek, ez sikerült is. A szerencsétlen gyermeket beszállították a Kózkórházba, ahol azonnal kezelés alá vették. Craznic Vilmos komoly égési sebeket szenvedett és állapota súlyos.

— **ELMEBAJOS VILMOS EX-CSÁSZÁR MERÉNYLŐJE.** Doornból jelentik: Vilmos ex-császár kastélyában egy ismeretlen férfit találtak, aki jövetelének célját nem tudta megmagyarázni. Megállapították, hogy az ismeretlen Föder 33 éves német állampolgárral azonos. Motozás alkalmával tört és revolvért találtak nála. Kihallgatásánál azt mondta, hogy egyenesen Hitlerrel jön Münchenből. Azt hiszik, hogy szerencsétlen elmebajosról van szó.

Két kritika

A művész érvényesülését gyakran elhomályosítják emberi gyarlóságai. Erre vall Paál Albert aradi piktornak az a minden önkritikát nélkülöző, visszataszító förmedvénye is, amely ugyanabban az időben látott nyomdafestéket, amidőn vásznait elnézően bíráló kritikái soraink legutóbbi számunkban megjelentek. Ugylátszik, mi tévedtünk kritikánkban, mert abban a „kritikában“, amit Paál állított ki önmagáról, lesújtó és megbélyegző dokumentumot adott a közvélemény számára, amidőn az ellen a sajtó ellen próbálkozott szánalmas fegyvert kövécsolni, amely nyilvánosságához juttatta. Mérgezett mondataival megzavarta azt a harmóniát, amelyet a sajtó áldozatkész és megértő támogatása teremtett a nagyközönség és az aradi képzőművészek között. Az Aradi Közlönynek nem célja, hogy utcséli vitákba keverdjék hálátlan, izgága és felelőtlenül handabandázó emberekkel: viselje csak a szánalomraméltó önkritikus meggondolatlanságának következményeit a közvélemény előtt, amelynek további komoly érdeklődésére éppen önmagát tette méltatlanná magát.

— **A schöndorfi gyilkosság.** Klug Mária schöndorfi asszony gyilkossági ügyét tüzte ki ma fő tárgyalásra az aradi törvényszék első szekciójára. A vádirat szerint az asszony ez év júliusában kapával agyonütötte Erde János schöndorfi lakost. Letartóztatásakor azzal védekezett, hogy a kertben találta a férfit és azt hitte, lopni akart. Mára tüzték ki az ügy fő tárgyalását, azonban a választások miatt, a bírák vidéken tartózkodnak és így a tárgyalást december 15-ikére halasztották.

— **Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb hasajtó a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lej. Földes-gyógyszertár.

— **Hamis százelesek Aradon.** Faragó Károly pankotai lakos ma délelőtt az aradi piacon tizást vásárolt Sida Mária kofaasszonytól, amikor egy 100 lejessel fizetni akart, kiderült, hogy a százas hamis. Azonnal rendőrt hívtak, aki úgy Faragó Károlyt, mint a kofaasszonyt felkísérte a rendőrségre. Itt kiderült, hogy Sida Mária is van egy hamisított 100 lejes. Mindkét esetről jegyzőkönyvet vettek fel.

LEGUJABB

— Hallotta már a legujabbat?
— Mit? Hogy a Lindberg-bébit elrabolták?
— Na ne vicceljen, ez komoly. Füléres vonat indítását kérték a vidéklek, hogy az Alpár-film meg nézhessek.

A szokástól eltérőleg, az esemény jelentőségének minél hangsúlyozottabban való kiemelése végett nem délután, hanem CSÜTÖRTÖKÖN ESTE LESZ ÜNNEPÉLYES BEMUTATÓ ELŐADÁSA ALPÁR GITTA nagy filmjének és pedig a CENTRAL-mozgóban negyed 10 órákor, a SELECT-mozgóban fél 10 órákor. Jegyek elővételben már kaphatók mindkét mozi pénztáránál.

— **Honoráriumot kérnek a Kaufmann Kamill ügy szakértőtől.** Kaufmann Kamill volt aradi gépüzemigazgató ügyében ma érdekes beadvány érkezett az aradi járásbíróshoz. Mint annakidején megirtuk, a bíróság helyt adott a volt gépüzemigazgató keresetének és költségekkel együtt, körülbelül 2 millió 200 ezer lejre marasztalta el Aradváros vezetését, amelyet kötelezett arra, hogy tizenöt napon belül helyezze vissza állásába Kaufmann. Az ítélet december 20-ikán válik jogerőssé, azonban a mai napon beadvány érkezett a bírósághoz, amelytől a Kaufmann-ügy szakértői: Romanescu Gergely, Popa János és Chera János kérik, tüzön ki az ügyben tárgyalást a szakértői díjak megállapítására. A szakértők honoráriumát ugyanis külön tárgyalás keretében állapítja meg a bíróság, amely a napokban dönt a beadvány kérdésében.

Friss és úde lesz, ha fürdőjébe Velosa pezsgő fenyőtablettát tesz.

— **Szegeden letartóztatták egy ujaradi kereskedő kalandos életű fiát.** A szegedi rendőrség a napokban letartóztatta egy ismert ujaradi fűszerkereskedő 16 éves fiát, aki Magyarországra szökött át. A fiatal embert a szegedi rendőrség a kurticsi határrendőrségre szállította, ahol a román hatóságoknak adták át. Kurticsról ma hozták be az aradi szigurancára, ahol kihallgatása alkalmával elmondta, hogy édesapjának Ujaradon fűszerkereskedése van. Három évvel ezelőtt, 13 éves korában szabályos utlevéllel egyedül áthajózott Amerikába, azzal a céllal, hogy ott valamiképpen elhelyezkedik. Két évig élt az Újvilágban, azonban csak a legnagyobb nehézséggel tudott alkalni munkához jutni, úgy, hogy még annyit sem keresett, amennyi a megélhetéséhez szükséges volt. Elhatározta, hogy visszatér Európába. Sikerült egy francia kikötőbe induló hajón munkát vállalnia, úgy, hogy ingyen utazhatott egészen Franciaországig. Itt 10 hónapig tartózkodott, majd pedig februárban hosszas viszontagság után hazajött. Bucurestiben próbált elhelyezkedni és mivel nem kapott állást, az Amerikát megjárta fia átszökött Magyarországra. Szegeden azonban egy razzia alkalmával elfogták és visszatoloncolták Romániába. A határátlépőt a temesvári hadbíróshoz fogja felelősségre vonni.

Képvásár KERPEL-nél!

— **A Kölcsey-Életiskola vendéglőadója.** Diamant Izsó kolozsvári gyáros, közzgazdasági író, csütörtökön érkezik Aradra, hogy aznap este 6 órákor megtartsa az Iparos Kulturházból a társadalomtudomány legaktuálisabb kérdéséről előadását. Kicsinyek és nagyok, férfiak és nők érzik a társadalom minden rétegében az anyagi és lelki változást, mely körülöttünk és bennünk zavarosan folyik. Ezt a zavaros homályosságot fogja megvilágosítani az Életiskola kitűnő vendége csütörtöki előadásában, a racionalizált munkával sikeresen termelő gyáros tapasztalataival és a társadalomtudomány jőzevű művelőjének gazdag ismereteivel. Amit Diamant Izsó előadásának címe tartalmaz: „Tervgazdaság — új világépítés” — minden művelt férfi és nő érdeklődésére számot tarthat. A Kölcsey-Egyesület mindenki számára ingyen rendezi közművelődési előadását, mely a karácsony-ünnepi szünet előtt az utolsó. Dr. Gabos Jenő mára hirdetett előadása a kolozsvári vendég korábbi jelentkezése folytán, január 11-ikén nyitja majd meg az Életiskola második ciklusát.

Keresse fel

PILISINÉ

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

Esti kikészítések. — Arcmassage. — Ha takarékoskodni akar, vegye igénybe az olcsó bérletrendszert.

A csődben levő Egyesült Bankot félmillió lejre perelte borosjenői fiókjának főnöke

Érdekes keresetek az aradi járásbírószágon.

Az aradi járásbírószágon ma tárgyalta azt a pert, amelyet az állam indított az Egyesült Bank csődtömege ellen. A bank még működése idején 36.000 lejjel tartozott alkalmazottai járadéka fejében az aradi Munkásbiztosító Pénztárnak, amely most a csődtömeget perelte. A mai tárgyaláson a csődtömeg képviselője bejelentette, hogy egyezkedési tárgyalások folynak és arra kérte a bíróságot: tegye szünetelőbe az ügyet, mert remélhetőleg egyezség jön létre. A járásbírószágon helyt adott a kérelemnek és szünetelőbe tette az ügyet.

Ugyancsak az aradi járásbírószágon előtt folyik az Egyesült Bank csődtömegének még egy érdekes pere, amelyet Kardos Jenő, a bank volt borosjenői fiókjának vezetője indított, aki félmillió lejes végkielégítést követel a csődtömegetől. Iancu Cornel dr. csődtömeggondnok kifogást nyújtott be, amelyben közölte, hogy a banknak sokkal nagyobb váltókövetelése áll fenn Kardossal szemben és így, ha meg is nyeri a pert, nem tarthat pénzre igényt. Egyébként a bank az új munkatörvény alapján vitatja, hogy a volt fiókvezetőnek egy évi felmondásra lenne joga és kijelenti viszontkeresetében, hogy Kardos többet kapott kilépésekor, mint amennyi megillette.

— Fascista katonaszökevény az aradi sziguranca fiátalembere. Zafon József 23 éves, bécsi származású fiátalembere, évekkal ezelőtt került ki Olaszországba, ahol belépett a fascista hadseregbe. A túl nagy szigorral azonban nem tudott megbarátkozni és ezért megszökött Olaszországból. Gyalog indult el és hosszú hónapok után Jugoszlávián, Magyarországon keresztül érkezett meg Romániába. Ujaradon önként jelentkezett az előjáróságban, ahonnan beszállították az aradi szigurancafiára. Innen holnap, vagy holnapután küldik át a tejjesen lerongyolt embert a temesvári hadbírószághoz, amely mint határátlépő felett fog itélkezni.

Uránia-mozgó műsora:

Ma, szerdán délután 5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

MOSOLY ORSZAGA

Főszerepben: RICHARD TAUBER és ELLEN KÜRTH. Lehár Ferenc zenéje.

Helyárak: 6, 10, 15, 18 és 20 lei.

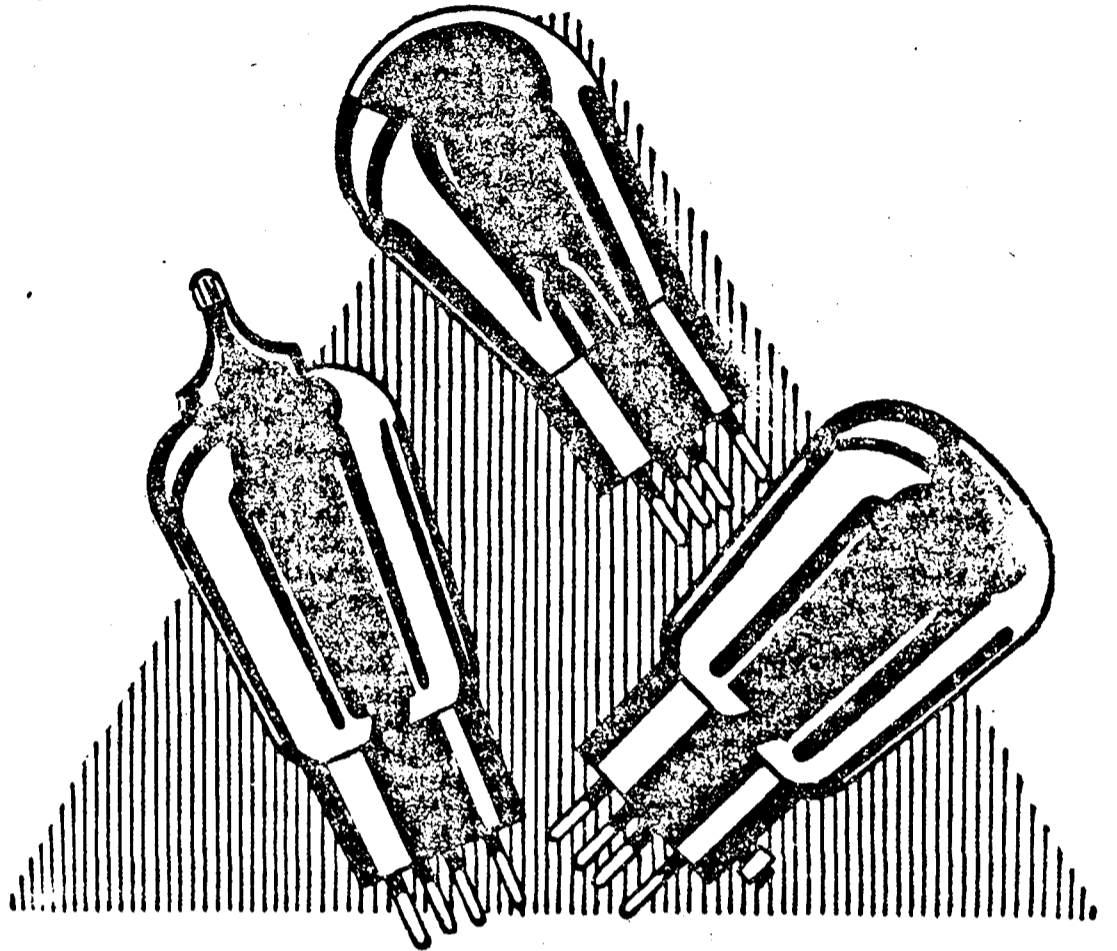
Minden délután 3 órakor ifjúsági előadás.

— Csődkérelmek az aradi törvényszék előtt. Az aradi Rudkowszky Ferenc r.-t. vasipari gyár ma kérvényt nyújtott be a törvényszék cégbíróságához, amelytől a csőd elrendelését kérte a vállalat ellen. A bíróság a napokban dönt a kérelem felett. — A Tannwaldi Gyapjufonál r.-t. osztrák vállalat ma beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez, amelytől kérte, rendelje el a csődöt a kényszerüzemség alatt lévő Heim I. aradi női fehérneműkereskedő-cég ellen. Az osztrák vállalat azzal indokolja kérelmét, hogy az aradi cég nem tartotta be a kényszerüzemségi eljárás folyamán megállapított részleteket.

Elhanyagolt esetben is rendbehozza emésztését Koprol.

— Nem sikerült a jogi személyiséget elismertetni az aradi Polgári Jótékony Egylet Temetkezési Csoportjának. Ismeretes, hogy a dr. Angel István elnökleve alatt működő Polgári Jótékony Egylet két temetkezési csoportja akciót indított jogi személyiséggé való elismeretése érdekében és ez esetben ez a két temetkezési csoport, mint önálló egyesület, a Polgári Jótékony Egyletből kiválva, folytatta volna a működését. A jogi személyiséggé való elismertetéshez szükséges lett volna a 3500 tag aláírásának megszerzése, mert a törvény ezt előírja. Mivel azonban a tagok egy része nem írta alá a beadvánnyal, az akció meghusultnak tekinthető. Angel dr. csütörtök délután 5 órára az Ipartestület székébe hívta össze a két temetkezési csoportot és az ülésen beszámolt a meghusult kísérletről, amelynek következtében a két temetkezési csoport ezután is a Polgári Jótékony Egylet kebelében marad.

Haladjunk a kornak

Vegyen modern

TUNGSRAM

csövet!

— Szabad Egyetem Aradon. Az aradi Aviva-Barissia Szervezetek, amelyek Arad kulturális életében eddig is intenzív kulturális munkát fejtettek ki, egy újítással lepték meg Arad intelligens közönségét. Több vidéki város mintájára, Aradon is Szabad Egyetemet létesítettek, amelyen a következők tartanak előadásokat: Dr. Vágvolgyi Lajos főrabbi, dr. Nobel Sándor (Temesvár), dr. Nével N. (Szalonta), dr. Székely László, dr. Kupfer Miksa, iltói Adler Tibor, dr. Róth Marcell egyetemi magántanár, dr. Herzog Sándor. Az egyesület ezuton hiv meg minden érdeklődőt. Az első előadást a Zsidó Kulturházban 18-án, vasárnap este 9 órai kezdettel tartja meg dr. Nobel Sándor (Temesvár). Belépés díjtalan. Az előadások két hetenként folytatódnak.

Halotta...?

Előkelő aradi nagykereskedő büszkén, mosolyogva mutatja egyik ismerősének a télikabátját.

- Láttad már a kabátomat?
- Melyiket?
- A norvég-kabátomat.
- Láttam. De miért norvég?
- Mert ki van — fjordúva...

— A feketeszesz-pör. A napokban megemlékeztünk arról, hogy a temesvári Tábla elé került a feketeszesz-pör felelősségéről több nagyvárosi szeszgyáros, valamint két volt aradi pénzügyi ellenőr. Meg kell állapítanunk, hogy a hirdásban szereplő Varga nem az aradi pénzügyigazgatóság ellenőre, hanem Varga Imre nagyvárosi szeszgyáros, akit az aradi törvényszék elítélt.

— A Gutenberg-dalkör vezetősége értesíti működő hölgytagjait, hogy holnap, csütörtökön este 8 órakor, a Gutenberg-Otthonban dalórát tart. Ugyanekkor a női-karba új tagok léphetnek be.

— Aradi rendőri hírek. Néhány nappal ezelőtt Radur András Strada Maracineanu 35. szám alatti lakos feljelentést tett az aradi központi rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta kerékpárját. A rendőrségnek ma sikerült a tettest Barbu József 33 éves pécskai illetőségű ácsmester személyében elfogni, akit holnap átkísérnek az ügyészség fogházába. — Ma előállították a rendőrségre Stinbei Joan 27 éves Santea Mare községbeli lakost, állandó csavargás és koldulás miatt. — Az aradi rendőrség erkölcsrendészeti osztályára ma előállították T. E. 21 éves leányt, tiltott prostitúció üzése miatt.

— Az aradi Magyar Párt leánytagozata folyó hó 18-án, vasárnap délután fél 3 órakor tartja tisztújító közgyűlését a Magyar Otthonban (volt Zrinyi-uca 8.), melyre tagjait ezuton hívja meg.

— Ma kilenckor a Zs. N. Sz. Zrinyi-uca 6. szám alatti termében dr. Köves Lászlóné és dr. Engelberg József tartanak előadást. Érdeklődőket szívesen látunk.

— Tagfelvétel a Melódia-dalárdába. A Melódia magyar dalkör úgy női, mint férfi működő tagokat vesz fel. A felvétel végett jelentkezni lehet a dalkör helyiségében, Strada Romanului (volt Zrinyi-uca) 8. szám alatt folyó hó 14-én, szerdán és 16-án, pénteken este 8 órakor. Tagsági díj nincs.

— Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehérsárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt.

— Ha heveny izületi reumában, vese- és májgörcsökben, köszvényben, érelmeszesedésben szenved, ha a kankónál, hólyaghurutnál, prostatitisnél stb. javulást, hólyaghurutnál, csak ezt az egyetlen tanácsot adhatjuk: szedjen „Urodonal“-t.

SPORT KÖZLÖNY

Fritz Sándor Aradon elért rekordját

Az esztendő új román atlétikai rekordját hitelesíti a szövetség
— Hitelesítésre kerülő női rekordok —

A Román Atlétikai Szövetség a legközelebbi elnökségi ülésén fogja hitelesíteni az ezidén elért rekordokat. A szövetség irodája a következő rekordokat terjeszti elő:

Szenior rekordok: Sulydobás egy kézzel: Fritz AAC 14.45 m.

Sulydobás két kézzel: Buciu, Educ. Fiz. 26.65.

Gerelyvetés két kézzel: Soós KAC 80.19 m.
100 yardos síkfutás: Beju, Vit. Dacia 10.1 mp.

400 m. síkfutás: Nemes NKár. Tör. 51.2 mp.

10 km. síkfutás: Panaite Granic 34:11.2 mp.

20 km. síkfutás: Panaite, Granic. 1 óra 10 p. 11 mp.

4x200 m. staféta: Vitorul Dacia 1:35 mp.

100x200x300x400 m. staféta: Vitorul Dacia 2:07 mp.

Dekaton: Csegezy Olimpia Br. 6449 pont.

Ifjúsági rekordok: 200 m. síkfutás: Uj-sághy, Educ. Fiz. 23 mp.

Távolugrás: Lupan TAC 648 cm.

Rudugrás: Herold, Astra Brassó 330 cm.

Hármasugrás: Herold, Astra Brassó 13.15 mp.

110 m. gát: Herold, Astra Brassó 16.8 mp.

Gerelyvetés: Höckel, Kinizsi 49.50 m.

Női rekordok: 80 m. síkfutás: Angela Petrovici, Educatia Fizica 10.2 mp.

100 m. síkfutás. A. Petrovici, Educatia Fizica 12.8 mp.

Kétkezes diszkoszvetés: M. Dahinten, Olimpia Brassó 50.58 m.

Kétkezes sulydobás: I. Fromm, Olimpia Brassó 18.22 m.

Sulydobás: I. Kreuser, Olimpia Br. 9.99 m.

Az előterjesztésnek hibás megállapításai vannak, mert azok között több olyan rekord akad, amely nem teljesen szabályos körülmények között született meg. A rekordnak a nemzetközi szövetség által megállapított feltételei vannak, amelyek természetesen minden szövetség versenyszabályaiban szerepelnek és ezeket a követelményszerű feltételeket minden magyarúztatás nélkül el kell fogadni. Így az idén rátértek arra a hibás rendszerre, hogy az ifjúsági atlétáknak szenior-versenyeken elért eredményeit mint ifjúsági rekordot tartanak nyilván. Erre példa még nem volt. Ilyen rekord volna Lupan távolugró, Herold rudugró és gátfutó rekordja. A szabályzat szerint aki szenior-versenyen indul, elveszíti a junior jellegét és már csak szenior-versenyen indulhat, tehát mint szenior kizárólag csak szenior-rekordot javíthat. Gyanus Beju 10.1 mp-es 100 yardos rekordja. A bucuresti-i versenyző nem igazolta azt a formát, ami képesítene ennek a kitűnő rekordnak lefutására. Beju Athénben 100 méteren 11.6-ot futott. Hiányzik a szövetségi iroda nyilvántartásából Soósnak a Kolozsváron elért 85.75 méteres kéikezes gerelyvető-rekordja és a brassói Cucu marathoni-rekordja, amelyet 2 óra 49:06.8 mp. alatt ért el. Ez az utóbbi dísz lenne a román rekord-táblázatnak.

Kivánatos volna, ha a román szövetség úgy, mint a külső országokban, blankettákat nyomtatna, amelynek rovatait szigorú kérdések

.....

Szerkesztői üzenetek

„Érdeklődő uriaszony”. Kérdéseire a következőket válaszoljuk: 1. Két tag ajánlására az új tagot a választmány veszi fel. 2. A bridge szövetség tagja lehet az is, aki még nem tud bridge-ni.

3. Belépési szándékáról értesítse a bridge szövetség főtitkárát, Mihalik Gyulát az Aradi Közlöny szerkesztőségének címén.

Régi aradi polgár. A levelében foglaltak méltánylandók és kérjük, hogy szerdán vagy csütörtökön déli 12 órakor keressen fel bennünket a szerkesztőségben.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

alapján kellene kitölteni. Így meg lehetne állapítani a rekordok keletkezésének körülményeit. Az eddigi „rekord-gyártás” elhibázott cselekedet, mert az ilyen sportbeli könnyelműség következménye, hogy atlétáink nem haladnak előre, ha pedig külföldi versenyen indulnak, a „kiváló rekordok” hatása alatt máshol bízó versenyzőket érzékeny csalódások érik.

Románia már benevezett a futball-világbajnokságra

Bucurestiből jelentik: Az FRFA intézőbizottsága a legutóbbi ülésén elhatározta, hogy Románia válogatott csapatát is benevezi az 1934-ben, Olaszországban lebonyolításra kerülő világbajnokságra.

Az FRFA elhatározása dicséretes, mert így a nagy konkurenciában Románia megmutathatja, hogy a labdarugó sportja az utóbbi évek alatt valóban mily hatalmasat fejlődött. Bizonyos, hogy Románia nem lesz ott az elsők között, de nagy igyekezettel, dicséretet kiváltó eredményt érhet el. A szövetség a válogatott jelöltek részére különleges szabályzatot fog kidolgozni.

O Fővárosi eredmények. Bucurestiből jelentik: Unirea Tricolor—Juventus 6:2 (4:0), Venus—Macabi 4:3 (2:2).

O NSE nyerte a szebeni Téll Kupát. Nagyszebeni tudósítónk jelenti: A szebeni alkerület által kiírt „Téli Kupa”-t az NSE nyerte meg, mely a Soimii is legyőzte. Az utolsó vasárnap eredmények a következők: NSE—CSMS 5:0 (2:0), Soimii—CSMS 3:1 (2:0), NSE—Soimii 1:0 (1:0).

Hogyan érvénytelenítik

Az Aradon be- a sok milliárd papirlejt
pont bankjegyek sorsa. — Bankőgetés a Nemzeti Bankban

Arad, december 13. A Nemzeti Bank aradi fiókjánál talán még sohasem volt olyan sürgősforgás, mint az utóbbi két-három hónap alatt.

Az államiok pénzüzeteteinek márvány falai között a csendes időkben általában hangtalanul folyt a munka, a hivatalnokok olyan zajtalanul végezték feladatukat, mint a legfinomabb svájci óra szerkezete. Most is a legpedánsabb munka folyik a pénzkibocsájtó intézetek fiókjainál, de a különböző rendeletek miatt annyira megszorodott ott a munka, mint normális időkben pl. a magánbankoknál, amikor viszont az állami pénzüzetetnél kellett csendesebb tempóban dolgozni. A valutakivált és a devizaátutalást szabályozó, továbbá a kompenzációs pénztárt megalapozott intézkedések, ujabban pedig az ötezer lejes és százalékos papírpénz bevonására vonatkozó rendeletek miatt valóságos lázas munka folyik a Nemzeti Bank fiókjainál is. Az Aradi Közlöny már beszámolt arról, hogy 43.500.000 lej értékű, ötezer lejes bankjegyet szolgáltatott be a jegybank aradi intézetéhez, amely az ötezreseket helyett ezer lejes bankjegyeket adott. A száz lejes papírpénz becserelésének határideje holnap, 15-én este 5 órakor jár le és azontul már csak a bucuresti-i főintézethez benyújtandó kérvény alapján fogadják el a száz lejeseket.

A Nemzeti Bank aradi fiókjára ezüst száz lejesekkel cserélte be a beszolgáltatott papírpénzt, amelynek végösszege ma estig 117 millió lej volt és valószínű, hogy csütörtökön estig még egy-két millióval emelkedik ez az összeg.

Magánosok már csak kevés százast vittek be az utóbbi napokban, de a bankok és az adóhi-

vatal minden nap tekintélyes kötegeket szállított.

Az óriási vagyont jelentő papírmilliárdokat a Nemzeti Bank aradi fiókjára részben érvénytelenítve szállította el Bucurestibe, az ötezer lejeseket azonban e nélkül expedálta a fővárosba. A pénz-érvénytelenítési eljárás érdekes látvány a laikusoknak. A hatalmas oszlopokban álló százasokra két helyen is ráütik a fekete télyegzőt ezzel a szöveggel:

„Anulat Arad” (Megsemmisítve Aradon).

Azután a perforáló-gépbe helyezik a bankokat és a géppel több helyen átlukasztják a színes rajzokat, de arra vigyáznak, hogy a lyukasztógép a számokat meg ne sértse, mert Bucurestiben számszerint ellenőrzik a bankjegyeket, mielőtt átadják az enyészetnek. Ugyanez az eljárás az ezer lejeseknél is, amelyeknek gyűrött, szakadt, vagy bepiszkolt példányait hetenkint kivonják a forgalomból. Különösen erre a finom, halványkék nyomású, francia típusu bankóra ügyelnek az állami pénzüzetetnél. Megsemmisítés előtt természetesen jól átvizsgálják a pénzt, hogy nincs-e közöttük hamisítvány? Megemlítendő, hogy az aradi fiókin-tézethez eddig még nem szolgáltatott be hamisított bankjegyet.

A Nemzeti Bank bucuresti-i főintézetébe az egész országból hetenként felszállított, halálraitelt papírmilliárdokat először az intézet óriási pánccsoszobájában: ezekben a modern siralomházakban gyűjtik össze és fokozatosan szállítják a kötegeket az elhasznált bankjegyek temetőjébe: a jegybank krematóriumába. A bevonásra ítélt bankokat ugyanis Bucurestiben elégetik.

(b. l.)

Az osztrák labdarugókat maga a kancellár fogadta Bécsben

Bécsből jelentik: Az osztrák válogatott labdarugó-csapat Londonból jövet, hétfőn este megérkezett Bécsbe, ahol a Nyugati pályaudvaron óriási közönség élén maga Dollfuss szövetségi kancellár várta az érkezőket. A vonat befutása után hivatalos fogadtatás volt a pályaudvar csarnokában. Az üdvözlőbeszédet Dollfuss szövetségi kancellár mondotta, aki meleg szavakkal méltatta az osztrák csapat nagy erkölcsi sikerét a labdarugás öshazájában, Angliában és ezt követőleg belga földön, Brüsszelben. A sport keretén messze túlmenő, szinte diplomáciai sikernek tartja az osztrák válogatott csapat szereplését és ezért, mint a szövetségi kormány feje, Ausztria köszönetét tolmácsolta nekik.

A szövetségi kancellár és a kíséretében levő Winkler alkancellár ezután hosszasan elbeszélgetett a tura résztvevőivel, majd a csapat a közönség lelkes éljenzése közben elhagyta a pályaudvart és a Mariahilferstrassen keresztül hajtatott haza, miközben a közönség az uccán is lelkes kalaplengetéssel és sokszoros Hurrá-Hurrá-kiáltással üdvözölte őket.

December 31-ig kell bejelenteni az anyagi követeléseket

Bucurestiből jelentik: A Biroul Federal elrendelte, hogy a sportegyesületek egymással szemben fennálló anyagi követeléseiket folyó évi december 31-ig jelentsék be a központi irodának. Később érkező bejelentéseket nem fog a futballszövetség védelemben részesíteni.

O Meghiusult a Téll Kupa — Bucurestiben. A temesvári kupamérkőzések mintájára, Bucurestiben is Téll Kupa kiírásáról tárgyaltak néhány héttig. Ugy látszik azonban, a téll időjárás megfontolásra készítette a vállalkozó szellemű csapatokat, mert mire a nevezésekre került a sor, már néhány vezető egyesület elmaradt a jelentkezők közül. A benevezettek egy része is visszavonta elhatározását, úgy, hogy a szép kezdeményezésből semmi sem lett.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Évenként tizezer kilogramm tiszta aranyat fognak termelni a romániai bányák

Vasárnapi számunkban közöltük, hogy a romániai aranybányák termelése évről-évre fokozódik és hogy az állam nagyobb mértékben akarja kihasználni az arany- és ezüstbányákat. A Nemzeti Bank és az állami aranybányák vezetői megállapodtak abban, hogy a következő években milyen mértékben fokozzák az aranybányászatot. A tervek szerint néhány esztendő múlva évenként 10.000 kg.-ra fogják felvinni a tiszta arany termelését. Most 114 milliót kell befektetni a működő bányák fejlesztésére és az územen kívül álló bányák rendbehozatalára. Ezt az összeget a Nemzeti Bank előlegezi, mert a lel aranyfedezetének megjavítása céljából szükség van intenzívebb bányakihasználásra. A 114 millió lejből 71 millió lejt kapnak az állami bányák az újonnan rendelt felszerelések számára, a zalatnai nagy aranybánya szintén kap 13 millió lejt, az alsófernezelyi kohóművek termelőképességének évi 40 vaggonnal való növeléséhez 30 millió lejt befektetési összeget irányzott elő a Nemzeti Bank. Az állam a 114 millió lejt kölcsönt részletekben két év alatt fogja visszafizetni. A külföldön beszerzendő új gépekre 57 millió lejt, a belföldi gépekre pedig 23 millió lejt számítanak, a fennmaradó 34 millió lejt pedig szállítási költségekre és munkadíjakra fordítanak. A belföldi gépgyárak azt kifogásolják, hogy az aranybányák modernizálásához külföldről is hoznak gépeket, holott az e célra számt 57 millió lejért Romániában is lehetne ugyanolyan felszerelést vásárolni. Az állami bányák igazgatósága viszont azt állítja, hogy ilyen speciális gépeket nálunk nem gyártanak. A bányák átalakítása után annyit fognak termelni, hogy a külföldről évenként aranyban 250 millió lejjel, ezüstben 20 millió lejjel, ólomban 40 millió lejjel, rézszulfátban 25 millió lejjel, cinkben pedig 10 millió lejjel kevesebbet kellene behozni, tehát összesen 345 millió lejjel kevesebbet kell majd a külföldnek kiadnunk évenként a fentebb említett fémekért.

= A FORGALMIADÓ-RENDSZERT TELJESEN ÁTSZERVEZIK. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium elkészült az új, 9 szakaszból álló forgalmiadó-törvényjavaslattal. A kormány tervezete rendkívül nagy jelentőségű, mert lényeges változásokat tartalmaz a forgalmiadó eddigi rendszerén. A javaslat az egy százalékos kvótát meghagyva, a 2.20-as kvótát 2.50-re emeli, ezzel szemben a 11.50-es kvótát 10-re és a 16.50-es kvótát 15-re csökkenti. A 2.20-as kvótának 2.50-re való felemelését pénzügyi szempontokkal magyarázzák, míg a 11.50-es kvótát azért szállították le 10-re, mert közben számos cikk a luxuscikkek kategóriájába került s így ezek ugyis a 15-ös kategóriába esnek. A forgalmiadó alapjaként a számla értéke szolgál és a jövőben a feltüntetett értékeket a legszigorúbb módon ellenőrzik. Ugyancsak ez a tervezet foglalja magában a kenyérbélyeg megszüntetéséről szóló intézkedéseket, a pékeket azonban újabb teherrel sújtják. Ezen túl ugyanis nekik is kell forgalmi adót fizetni. A tervezet szerint egyes földműveléssel kapcsolatos termékeket mentesítenek a forgalmiadó alól, ugyanakkor azonban újabb ipari cikkeket soroznak abba a kategóriába, amelyre a forgalmiadóról szóló törvény rendelkezései vonatkoznak.

= A házádkivetés aradi ellenőrel, Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő nyilatkozatában közöltük, hogy az idén a városi házádkivetés megállapító és a lakásokat összeíró bizottság munkáját pénzügyi tisztviselők fogják ellenőrizni. Most arról értesülünk, hogy az ellenőrzés nemcsak a helyszínen történik, hanem bent a hivatalban is. A tisztviselők elsősorban azt fogják konstatálni, hogy a háztulajdonos pontosan vallotta-e be házbérlővédelmét és vajon nem tüntetett-e fel kiadott helyiségeket üres lakásként? Az aradi pénzügyigazgatóság terve szerint Cuzman Döme nyugalmazott pénzügyigazgatósági főtisztviselőt és Kovács Miklós szintén nyugalmazott pénzügyi tisztviselőt bízzák meg.

Kimerültem!!!
URODONAL-
kell ennem!

A legcsekélyebb megerőltetés is kinossá válik.

Az elhízás félszeggé teszi mindennapi cselekedeteiket.

Nyomorékok... ..

Az „URODONAL” az elhízás egyetlen ésszerű és hatásos gyógyszere. Nélküle bármely soványító kúra folytán vizeleti maradékok jutnak a vérkeringésbe, mely elárasztja velök az egész szervezetet, úgyhogy föltétlenül egyidejűleg „URODONAL” kurát kell tartani ez ártalmas maradékok eltávolítására.

Ne felejtjük el soha, hogy mily veszély fenyeget, ha a maradékok az ízületekben, zsigerekben, vagy ütőerben lerakódnak, miként ez az elhízás minden gyógykezelésénél előfordul.

URODONAL

az elhízás ellenszere

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

Még sohasem hizlaltak annyi sertést, Az árak lemenő tendenciája az olcsó kukorica miatt. — Százhalvanezer hold buzaiföldet vetettek be Aradmegyében mint most

Mezőgazdasági körökből szerzett értesülés szerint a mostani időjárás nagyon kedvez az őszi buzavetéseknek és ha valami váratlan elemi csapás nem jön, úgy rekordtermés lesz. Az állandó buzatermő terület Aradmegyében kb. 120 ezer hektár (185 ezer hold) ennek a hatalmas területnek 95 százalékát bevetették buzával, az egészen kis gazdaságokban pedig ez a vetési szám 80 százalék. Ezek a számok a legutóbbi 5 év vetési átlagának összehasonlításán alapulnak. A földbirtokon már megkezdődött a csendes téli munkálkodás, előkészületeket tesznek a tavaszi szántásra-vetésre, tisztítják az elvetendő magokat, emellett pedig igen intenzíven foglalkoznak állattenyésztéssel is, amelyet az elmúlt években is nagyobb mértékben folytattak.

Nemcsak Aradmegyében, hanem Arad külterületein is csaknem minden háznál sertéseket

hizlaltak, amelyeket a hizlálók részben családjukkal együtt fogyasztanak el, de leginkább a piacra viszik az állatokat. Tekintettel arra, hogy kitűnő kukoricatermés volt az idén és az egész országban félmillió vagon kukoricafeltesleg van, az állathizlalds még talán sohasem folyt olyan széles keretek között, mint az idén. A tiszta hideg idő is nagymértékben kedvez a disznóhizlaldsnak és a közeli helekben el lehetünk rá készülve, hogy rengeteg hizott disznó kerül felhajításra. Mivel most ez a legolcsóbb élelmezési cikk, a közönség élénken vásárolja egy a sovány, mint a kövér sertéseket. A hizott sertés kilója élősúlyban 12—15 lej között váltakozik, a soványat pedig nem kilószámra, hanem csak szemre veszik. A kukorica mázsája 150—160 lej, érthető tehát, ha ugyszólván mindenki sertéshizlaldással foglalkozik és emiatt az árak mérsékeltek, de nagy felhajítás esetén áresés is várható.

Az aradi ház- és földadó-bizottságok december 15-ikén megkezdik működésüket —

Csütörtökön, december 15-ikén kezdik meg működésüket az aradi és aradmegyei ház- és földadó-kivető bizottságok. A pénzügyigazgatóság az aradi kivetésekre vonatkozólag közli, hogy az egyes bizottságok december 15-ikén a következő uccákban kezdik meg munkájukat:

I. kerület városháza 33-as számú szobája, ahol a földtulajdonosok személyesen kötelesek jelentkezni az adókiivető-bizottság előtt. II. ker. Str. Biserici-i (Templom-ucca), III. ker. Str. C. Brancoveanu (Koszoru-ucca) (Séga), IV. ker. Str. Negruzi (Mikszáth-ucca), V. ker. Str. Dim. Raicu (Andrényi Károly-ucca) és Str. Abatorului (Vágóhid-ucca), VI. ker. Calea Andrei Saguna (Varjassy Lajos-ucca), VII. ker. Str. Sava Raicu (György-ucca), VIII. ker. Strada Brezoianu (Legelősor).

Mindenki tartsa készenlétben az 1.4 százalékos szerződési illeték befizetését igazoló nyugtáját, hogy azt kívánatra bemutassa a helyszínrre érkező adókiivető-bizottságnak.

— MEGVÁLTOZTATTÁK A GABONASZÁLLÍTÁSI TARIFÁT. Bucurestiből jelentik: A vasúti tarifát összeállító bizottság ma megváltoztatta a gabonaszállítási tarifát. Négy kategóriát állított fel, a szállítmány értéke szerint. A négy kategória: 20 ezer, 30 ezer, 40 ezer és 50 ezer lejes értéket jelöl meg. A legmagasabb értékhez tartozik a buza és a liszt. A mindenkori árak a brailai gabonatózsde hivatalos áral lesznek.

= A „Consum” december 11-i új számát minden üzletembernek, iparosnak, kereskedőnek, bankárnak el kell olvasnia, mert részletesen ismereti az import kontingentálására vonatkozó összes tudnivalókat, rendeleteket, végrehajtási utasításokat. Ezenkívül a pénzpiac és tőzsdeélet legújabb eseményei első forrásból olvashatók a „Consum” bazar Kérien mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN
felel.

Karácsonyi fényképek művészi kivitelben készülnek STOJKOVITS JÓZSEF műtermében volt Szabadság-tér 16- szám alatt.

Aradon nem lesz mozisztrájk

Szerdán is rendez előadásokat tart a Corso-mozi

A romániai mozgósínháztulajdonosok szindikátusa a filmkölcsonzők szindikátusával karöltve legutóbb Brassóban lefolyt kongresszusuk alkalmával olyan határozatot hozott, hogy demonstratív tiltakozni fognak a filmkölcsonzőket és mozgósínházakat sújtó horribilis adóösszegek ellen. Ismeretes ugyanis, hogy a kormány a közelmúltban újabb adóemelést helyezett ki látásba a filmkölcsonzők és mozgósínházak számára. A kormány terve szerint minden mozielőadás után a jövedelem 32 százalékát kell adóba befizetni, míg a filmkölcsonzőknek a jövőben minden külföldi film után méterenként 8 lejes taxát kell fizetniük. A brassói kongresszuson nagy elkeseredést váltott ki az az új pénzügyi adózási rendszer is, hogy a jegyeket előadás előtt kell a pénzügyigazgatásnál perforáltatni, vagyis még előadás előtt kell kifizetni a látványossági adót. A romániai mozisok közül jelenleg egyik sincsen abban a helyzetben, hogy a repülő, munkanélküli, árvizkárosult és egyéb illetékek lerovása után még külön tőkét fektessen be a látványossági adóba. miután a mozivállalkozás megszűnt jó üzlet lenni és a mozgósínháztulajdonosok, ugyszintén a filmkölcsonzők a legnagyobb nehézségekkel küzdenek. A kormány adóemelési tervét szerdán, 14-én döntik el Bucarestben, a kongresszus tehát úgy határozott, hogy ezen a napon sztrájkot rendeznek. A mai napon az ország valamennyi mozija sztrájkba lép, kivéve azokat, amelyek olyan városban működnek, a melyekben városi mozgósínházak is vannak, mivel a városi mozik nem csatlakoztak a sztrájkmozgalomhoz. Aradon tehát ma, szerdán is rendez előadások lesznek, mert a sztrájk alól felmentette a kongresszus.

Rádió műsor

Romániai időszámítás. SZERDA, DECEMBER 14

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Jiano fuvojaművész. 21.45. Krasniansky zongoraművész. — Budapest. 10.15. Pathé-gramofonhangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. Hangverseny. 4.30. A rádió diákkélfőrája. 5. Farkas Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 6.20. „Magyar katonaköltők”. Kéky Lajos dr. előadása. 6.50. Az államrendőrség zenekarának magyar hangverseny. 8. Olasz nyelvoktatás. 8.30. „Az ezerarcú nézőtér”. 9. Hangosfilmrészletek. Közreműködik: Szedő Miklós. 10.30. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 11.45. Fuvóskvintett hangverseny. — Bécs. 12.30. Stumpf-négyes. 13.40. Sokolov gramofonlemez. 14.10. Gramofon. 16.20. Brevat: G-dur szonáta. 18. Gramofon. 21.35. A szimfonikusok hangversenye. 22.50. Schider-zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrád. 12. Gramofon. 13.05. Gramofon. 13.35. Gramofon. 16. Gramofon. 17. Harmonika. 17.30. Gramofon. 20. Harangjáték. 21.15. Mandel Lajos főkéntor hangversenye. 21.55. Könnyű zene. 22.30. Rádiózenekar hangversenye. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 19.20. Kávéházi zene. 21.05. Bach: Ária, harminc változattal. zongorahangverseny. Utána: Tánczene. — Milano. 20. Kávéházi zene. 21.30. Szimf. utána jazz. — Mor. Ostrava. 11. Katonazene. 13.30. Rádiózenekar. 16.30. Gramofon. — Pozsony. 12. Gramofon. 19. A sakkjátás művészete. Kovács Endre: Az új regény. Goldmark: Hegedüverseny zenekarra. előadja: Weichherz Irén. 20.20. Mozart: Così fan tutte a nemzeti színházból. — Prága. 7.30. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 14.40. Gramofon. 17.10. Rádiózenekar. 21.05. A filharmonikusok hangversenye. 23.15. Tánczene. — Svájci Aleman adó. 18. Szórakoztató zene. 20.45. Szórakoztató zene. 22. Könnyű zene. 22.40. Rádió zenekar. —

Varsó. 19. Könnyű zene. 23.05. Dalok. 23.40. Zamenhofról. Utána: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 15.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 19. Dinicu-zenekar. 20.40. Opera. — Budapest I. 10.15. Az 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 5. „A boliviai fensikon”. 6. „A magyar növényne-mesítés ügyének mai állása”. 6.30. Marik Irén zongoraversenye. 7. Cselényi József magyar nótákat énekel, Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. 8-15. Angol nyelvoktatás. 8.45. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. A hangverseny után kb. 10.50. Időjárásjelentés. Majd: Jan & Patrik Hoffmann jazz-zenekarának hangversenye. 12. Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. Budapest II. 6—6.30. Odeon gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Silving-zenekar. 13.40. Stabile Mariano gramofonlemez. 14-10. Gramofon. 16.45. Carolis zongoraművész. 20.25. Römisch-zenekar és a Heigl-nyerges. 21.35. Brahms: A-moll és G-dur kamaraművei. 23.05. Hangospapirfelvételek. 23.35. Falusi zene. — Belgrád. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 16. Isk. rádió. 17. Rádiózenekar. 19.55. Kabaré. 21. Ljubljana. — Berlin. 17.30. Zenekari verseny. 19.05. Zenekari hangverseny. 20.30. Karácsonyi dalok. 21.45. Tréfás gramofonhangverseny. 22-15. Mahler első szimfoniája. 21.10. Tánczene. — Brünn. 12. Gramofon. 17. Gramofon. 17-10. Rádiózenekar. — Darenty. Brit nemzeti műsor. 20.30. Beethoven-szonáták. 22. Modern könnyű zene. 23.20. Vernon Bartlett előadása magyarországi benyomásairól (közvetítés Budapestről). — Kassa. 12. Gramofon. 17.10. Rádiózenekar. 18.30. Beethoven: F-dur szonáta. 18.50. Gramofon. 20.05. Gramofon. — Leipzig. 17. Szórakoztató zene. 20.30. Hangverseny a Gewandhausból. 22.30. Hangképsor: Bolondokról, képekről és komoly emberekről címen.

APRÓ HIRDETESEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 le. A legelsőbb hirdetés ára 10 szóig 40 le. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS. B. U. E. K. jellegre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 4217

ALKALMAZÁS. INTELLIGENS NŐ, ki a magyar, román nyelvet bírja és jól zongorázik, nevelőnői esetleg háztanítónői állást keres. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4218

INTELLIGENTES deutsches Fräulein wird gesucht zur 4jährligen Mädchen. Neuman-palota. II. em., 18. sz. 4220

LAKÁS. KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS. GYÖNYÖRŰ 3 1/2 X 2% hazai perzsaszőnyeg, összekötők, eladók. ARS bizománya üzlet Str. Eminescu 30. Ortutay-palota.

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre keresetlik. Címeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

12 és 6 SZEMÉLYES ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, ezüst tortatál, komplett szobaberendezések, szőnyegek, festmények, márkás porcellánok, szőrmebundák, disztárgyak, férfi kabátok, vitrinek, komódok, antik sarokszekrények, storeok, függönyök, asztalritók, asztal és ágyneműek, fényképező gép, álló villanylámpák, fotelek, tükrök, ebédlőra, fali vitrinek, meissenai és Neu Wien servisek, disztárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia I, (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

BLADO Porcellán fali mosdó, telesop rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2—4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3544

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyait beadja Salgóné bizományi üzletébe Str. Horia (Széchenyi-u.) I. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat, aranyeműeket, disztárgyakat, keleti és gyári szőnyeget, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

Precizen készült file gyertyitő, storeok, házilag készült perzsaszőnyegek olcsón eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4219

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos Aron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. házmeztornél.

Képkeretek gyári árban kapható FREIMANN, Arad, S r. Bratlanu 9. Weitzer János-ucca) 4136

Járványos ténhetegségek miatt kizárólag paszteurizált tejszint és tea-vajat hozunk forgalomba. Aradi Tejcarnok

Veszek, becserélek, javítok, kölcsonzők és eladó részletre is: használt és új kerékpárt, varrógépet, motorkerékpárt, gumit, villanygót, patelont, lemezt, rádiót és elemet. MOTORICA, v. Asztalos Sándor-u. Sár- és héciópok javítása 6 óra alatt, talp és sarok 50 le. — Uveg és porcellán tárgyak szkezerli ragasztása vízálló ragasztóval

Szár, aprított és fűrészelt bükk- és cser-tüzifát olcsó, közép és elsőrendű garantált súlyban kedvezményes áron házhoz szállít Kneffel fa- és szénüzlete Bul. Reg. Ferd. I. 27

Puha ólom megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Karácsonyi képkiállítás megnyílt! A festmények kedvező hávi részletfizetésre is megvásárolhatók. FREIMANN Arad, Str. Bratlanu 9. (Weitzer János-ucca) 4136 Vasárnap egész nap nyitva.

Tűzifa vagon-tételben mult téli termelésű I és II osztályu tölgyhasáb beszerezhető: dr. Konopi Kálmán gazdáltságban, Odvos, u. p. Conop Aradmegye. 4198

INGATLAN. Évi 188.000 lejt jövedelmező emeles bérház a román templomtér közelében, 14 lakás, több üzlettel 975.000 lejtért eladó. Kizárólagos megbízott: Petrán, Arad. Piata Avram Iancu 16 (volt Szabadság-tér.)

ÜZLETEK. Jöjjen hozzánk! Meglátja érdekes! Arverésből, alkalmi vételekből, hagyatékokból származó ebédők, háló, uriszobák, szalónok rendkívül olcsón. Kaszák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, gardero szekrények, fehér butorok, összecukható vaságyak, lőszór matrac 8 párna 950 le. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-szék 100 le, ottoman 900 le. stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összekötésben álló tomesvári zálogház 24 százalék mellett folyóit kölcsönököt arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegek, írógépekre, stb., ugy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételen el-togadunk.